

Duurzaam in Meppel

Onze stad, toekomst en
verantwoordelijkheid

Bewaarexemplaar

Het goede voorbeeld
in Meppel
samen aan de slag met
duurzame oplossingen

Biodiversiteit in Meppel

Het nieuwe hulpje om
energie te besparen
SlimWonen app voor heel Meppel

M
Gemeente
Meppel

Programma Duurzaamheid met zes pijlers

Beste inwoner van gemeente Meppel,

Met trots presenteer ik dit duurzaamheidsmagazine. Hierin focussen we op de groene toekomst die we samen maken. In dit voorwoord deel ik onze visie op duurzaamheid. Ik nodig je van harte uit mee te gaan op deze belangrijke reis.

Burgemeester en wethouders zien heel duidelijk dat de overgang naar duurzame energiebronnen een enorme uitdaging is. We hebben dan ook een programma gericht op duurzaamheid. Een programma met zes pijlers: energietransitie, klimaatadaptatie, grondstoffeninzameling, biodiversiteit en natuur, circulaire economie en gezond leefmilieu. We werken er aan om duurzaamheid overal in de gemeente terug te laten komen. Zo hebben we enkele honderden zonnepanelen laten plaatsen op de daken van het stadhuis, de gemeentewerf en andere gemeentelijke gebouwen. En als ik om me heen kijk in Meppel, zie ik ook een toename van zonnepanelen op huizen. Een mooie, duurzame ontwikkeling, die past bij ons programma Duurzaamheid. De mogelijkheid van wind-energie in Meppel wordt onderzocht. Zo werken we met elkaar aan het opwekken van duurzame energie.

Laten we niet vergeten dat één van de grootste bijdragen aan duurzaamheid begint bij het verminderen van ons energieverbruik. Daarom zetten we ons in voor woningisolatie en andere initiatieven rondom huizen en bedrijfspanden, met betrouwbare informatie binnen handbereik voor iedereen die wil verduurzamen. Samenwerking met het provinciale energieloket helpt ons om de juiste stappen te zetten. Onze Transitievisie warmte, met als doel aardgasvrije buurten en wijken, zal stap voor stap worden uitgevoerd, in nauwe samenspraak met woningeigenaren, woningcorporaties en huurders. Jouw input en betrokkenheid zijn van onschatbare waarde. We blijven ons inzetten voor hergebruik van grondstoffen, de scheiding van afvalstromen en de vermindering van restafval.

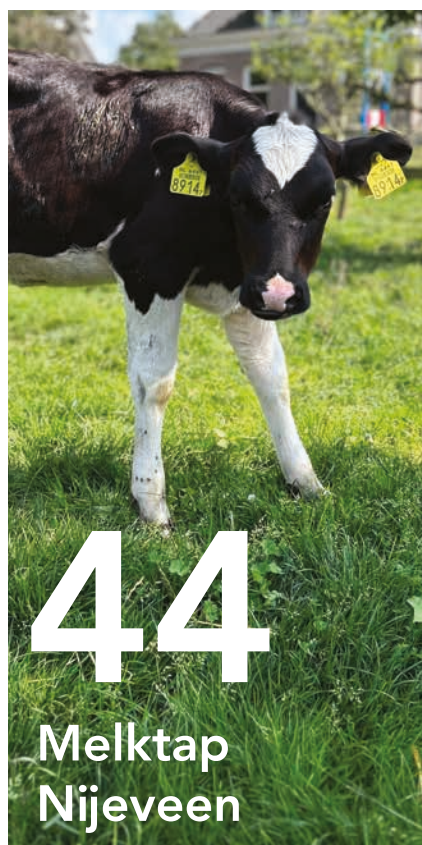
Onze ultieme ambitie is om in Meppel in 2040 CO2-neutraal te zijn. Dat betekent dat alle energie die we gebruiken afkomstig is van duurzame bronnen en dat onze wijken en bedrijventerreinen aardgasvrij zijn. We staan samen voor deze uitdaging. Ik roep jullie dan ook op om op eenvoudige manieren bij te dragen aan dit doel. Belangrijk is dat wij ons gedrag veranderen. Wat wij, met elkaar, nú veranderen, betekent veel voor een schonere wereld voor toekomstige generaties.

Laten we samen werken aan een groenere toekomst voor Meppel. Onze doelen zijn ambitieus. Samen gaan we ze halen!

Met duurzame groet,

Jeannet Bos
Wethouder gemeente Meppel

In dit magazine...

Voorwoord	2
Het goede voorbeeld in Meppel	4
In 2050 heeft Meppel een circulaire economie	8
Klimaatadaptatie nader bekeken	12
Historisch en duurzaam wonen in Meppel	16
Biodiversiteit in Meppel	20
Wat is de energietransitie nou eigenlijk?	24
Meppel op ons best	26
Het duurzaamste ziekenhuis van Nederland	28
Gewoon uit Meppel	30
Energiebesparen doe je zo!	32
Het nieuwe hulpje om energie te besparen	34
Natuurwaardenkaarten van de rijke natuur in Meppel	36
Afval scheiden is belangrijk	38
Lekker duurzaam of duurzaam lekker?	42
Melktap Nijeveen een duurzame parel	44
Duurzaam in Koedijklanden	46
Fairtrade: eerlijk én duurzaam	48
Jong liefde voor de natuur bijbrengen	49
Colofon	50
Wist je dat?	51

Het goede voorbeeld in Meppel

Meppel heeft meerdere duurzaamheidsopgaven en -ambities. Dat klinkt gewichtig. Het betekent eigenlijk dat de gemeente zich vol inzet voor 'werken aan duurzaamheid'. Denk aan klimaatadaptatie, circulariteit en energietransitie. Het gaat ook over 'duurzaam werken en doen', zoals hergebruik van bouwmaterialen en afvalscheiden. De gemeente kan deze doelen niet alleen behalen. Ook jij zult aan de slag moeten met duurzame oplossingen. Stap bijvoorbeeld vaker op de fiets of maak gebruik van het openbaar vervoer. Als we gezamenlijk hierin optrekken, bereiken we het doel van duurzaamheid in Meppel. >

Samen met inwoners wordt Berggierslanden een aardgasvrije wijk

- ◀ De groenploeg heeft elektrisch gereedschap, zoals bosmaaiers, kettingzagen en heggenscharen.

Hoe duurzaam is de gemeente zelf?

Er is al behoorlijk geïnvesteerd in duurzaamheid. Op het dak van het stadhuis, de gemeentewerf en een aantal andere gemeentelijke gebouwen liggen zeshonderdzeventig (670!) zonnepanelen. Samen goed voor een opwek aan elektriciteit van honderdzesenveertigduizend kilowattuur. Ter verduidelijking: met één kilowattuur kijk je tien uur televisie of maak je een lasagne in je elektrische oven.

Het stadhuis en veel andere gemeentelijke locaties hebben inmiddels elektrische warmtepompen. De warmtepomp zorgt op een duurzame manier voor zowel de koeling als de verwarming. Al deze gebouwen worden steeds meer van ledverlichting voorzien, inclusief slimme schakelingen. Ook zijn er slimme klimaatregelingen en energiezuinig gestuurde ventilatie met warmteterugwinning. Bij het vervoer houden we ook rekening met duurzaamheid. Een deel van het wagenpark is elektrisch en dat wordt uitgebreid.

De groenploeg heeft elektrisch gereedschap, zoals bosmaaiers, kettingzagen en heggenscharen. Gelukkig komen er steeds meer elektrische grote voertuigen op de markt die ook het zware werk kunnen doen. De afgelopen jaren was dit nog niet het geval. Als alternatief hebben we daarom voertuigen aangeschaft die op HVO100 rijden. Dit is een brandstof die CO₂-uitstoot met negentig procent vermindert.

Waar richt de gemeente zich op?

Het zal geen verrassing zijn: duurzaamheid is een heel belangrijk thema voor gemeente Meppel. Daarom is er een programma dat hier helemaal op gericht is, het Programma Duurzaamheid. Dat bestaat uit zes zogeheten pijlers: energietransitie, klimaatadaptatie, grondstoffeninzameling, biodiversiteit en natuur, gezond leefmilieu en circulaire economie. In dit programma werken we eraan om duurzaamheid overal in de gemeente terug te laten komen, van grote aanpassingen tot heel kleine. Dat is goed voor de toekomstbestendigheid van Meppel. Want ook over dertig jaar moet Meppel nog steeds die prettige en gezonde stad zijn om in te wonen, werken en leven. Daarom is het belangrijk nu al na te denken over de keuzes die daarvoor nodig zijn. Steeds meer mensen gaan aan de slag met duurzaamheid! Het is niet ingewikkeld. Door alleen al maar bewust te zijn van wat je doet en daar verandering in aan te brengen maak je duurzame stappen thuis. En die dragen bij aan het grote geheel!

Op het dak van het stadhuis, de gemeentewerf en een aantal andere gemeentelijke gebouwen liggen zeshonderdzeventig (670!) zonnepanelen.

Welke initiatieven heeft de gemeente Meppel?

Met, voor en door de inwoners lopen er intussen veel projecten. Alleen met een gezamenlijke inspanning kunnen we onze doelen halen. Het begon met een pilot van energiecoaches in Nijeveen. Dit was zo succesvol, dat er nu voor de hele gemeente vijftien vrijwillige energiecoaches actief zijn. Zij adviseren inwoners hoe ze hun energieverbruik kunnen verlagen. Of dit nu in een koopwoning of een huurwoning is.

Een ander voorbeeld vinden we in Berggierslanden. Samen met inwoners, de netbeheerder, woningcorporaties en bewonersinitiatief Duurzaam Berggierslanden is het eerste wijkuitvoeringsplan opgesteld. De eerste bewoners zijn al overgestapt op warmtepompen. De bedoeling is dat Berggierslanden een aardgasvrije wijk wordt. Ook zijn er mooie energie-coöperaties ontstaan, zoals Energie Coöperatie Duurzaam Nijeveen, Energie Coöperatie Energiek Slingenberg en VerduurSaam Écht Meppel. Hieruit ontstaan mooie projecten, zoals de beschikbaarheid van elektrische deelauto's en duurzame energieprojecten voor het plaatsen van tweeduizend zonnepanelen op het dak van een bakkerij. **I**

Wat kan jij doen?

Om energie te besparen en duurzaam op te wekken, moet iedereen een steentje bijdragen. Jij kan daarbij helpen. Bijvoorbeeld door je woning of bedrijfspand goed te isoleren, of door zonnepanelen op het dak te leggen. Misschien kun je samen met de buurt of straat een project van duurzaamheid opstarten.

Wil je weten hoe je dat moet aanpakken? Kijk voor inspiratie op

www.meppel.nl/duurzaamheid.

Hier staat veel informatie over energie, warmte en subsidieregelingen. Of neem contact op met het Drents Energie Loket via 085-792 0158.

Het Drents Energie Loket helpt je gratis verder.

Voor koopwoningen is het mogelijk om een lening aan te vragen om je woning duurzamer te maken.

De Energiebespaarlening in Drenthe is een aantrekkelijke mogelijkheid om energiebesparende investeringen in eigen huis te kunnen financieren.

Meer informatie hierover vindt je op de pagina www.warmtefonds.nl/drenthe.

Heb je al duurzame maatregelen genomen?

Vertel het dan door! Deel je positieve ervaring met familie, vrienden en burens. Zo ontstaat energie om ook aan de slag te gaan.

In 2050 heeft Meppel een circulaire economie

Cirkel-wátte? Cir-cu-lair. Oefen dit woord maar alvast, want in 2050 heeft Meppel een volledig circulaire economie. Een hip nieuw modewoord uit de duurzame hoek? Nou nee! Het is een realiteit waar we in de nabije toekomst allemaal aan meewerken. Maar wat is het nou precies? In gewoon Nederlands is een circulaire economie een systeem waarin geen afval meer bestaat en waarin grondstoffen steeds opnieuw worden gebruikt. Wat wij nu afval noemen, gaat in de toekomst materiaalstroom heten. Hiervan wordt zoveel mogelijk hergebruikt.

Circulaire economie gaat over de manier waarop we met onze grondstoffen omgaan. Hebben we producten wel nodig? Kunnen we producten ook huren of leasen, in plaats van kopen? Een matras is daar een goed voorbeeld van. Vroeger kochten we onze matrassen. Veel matrasfabrikanten zijn overgestapt op het leasen van een matras. Wanneer je een nieuw matras nodig hebt, nemen zij je oude matras terug om de grondstoffen te hergebruiken. Een circulaire economie bereiken we op veel verschillende manieren, bijvoorbeeld met recycling, upcycling en sociaal circuleren. Wat dat allemaal precies betekent, leggen we je graag uit op bladzij 10. >

Enkele voorbeelden uit Meppel

Minibieb en buurtkastjes

In de straten van de gemeente Meppel kun je steeds vaker een minibieb spotten van bewoners die hun boeken graag delen. Ook zijn er buurtkastjes. Vanuit Stichting Welzijn Mensenwerk wordt dit ondersteund. Zij laten de kastjes hiervoor maken door leerlingen van Stad & Esch.

Belangstelling voor een kastje? Neem dan contact op met de wijkregisseurs van gemeente Meppel.

Permacultuur en fruitbomen Haveltermade

In de wijk Haveltermade hebben buurtbewoners een tuin aangelegd die als voorbeeld dient: de Permacultuur Haveltermade. Ook zijn er bij de Kruiskerk in deze wijk fruitbomen geplant. De oogst van dit heerlijke fruit wordt gedeeld in de wijk.

MensA Meeneem Markt

De MensA activeringscentrum organiseert regelmatig een MensA Meeneem Markt. Zie je wat leuks? Dan mag je het gewoon meenemen. Van kleine rommelmarktpullen tot kleding. Kijk op www.demens.nl voor meer informatie.

Speel-o-theek

Ben je een fanatiek spelletjesmens? Neem eens een kijkje bij de Speel-o-theek in de Plataan.

Elektrische deelauto's

Nijeveen heeft twee elektrische deelauto's waar inwoners gebruik van kunnen maken. Ook Berggierslanden heeft er één.

Met samenwerken en creativiteit is afval geen afval. En dat is circulair.

De meest circulaire buitendienst van Nederland

Daar streven we in Meppel naar! Het Noordelijk Innovatielab Circulaire Economie (nice^o) helpt de gemeente met de vraagstukken op dit gebied. Het verminderen van afval is hier een onderdeel van. In 2022 gooide iedereen uit Meppel honderdzesenvijftig kilo restafval weg. De uitdaging is om dit in 2025 terug te brengen naar zestig kilo per persoon. Een circulaire buitendienst worden omvat nog veel meer. Er wordt ook gekeken naar verduurzaming van het eigen vastgoed van de gemeentewerf, het wagenpark, materieel en kleding.

Meppel zonder afval

Wat we van onze inwoners vragen, vragen we natuurlijk ook van onszelf. Ook bij de gemeente Meppel kopen we bewuster in. En sorry, maar het uitdelen van ballonnen zit er echt niet meer in! De medewerkers van de gemeentewerf zijn de ambassadeurs van een Meppel zonder afval. Dit bereiken we door minder te kopen en meer te delen. Maar ook door upcycling: nieuwe producten ontwikkelen uit afvalstromen. Het belangrijkste punt van circulair worden, blijft je eigen kritische en creatieve blik. Vraag je af of je daadwerkelijk iets nodig hebt en of je het wel zelf moet kopen.

Recycling

Bij recycling wordt een product of de grondstoffen van het product opnieuw gebruikt. Oftewel: repareren, doorgeven aan een ander of naar de kringloopwinkel brengen. Je zorgt er dan voor dat het niet bij het afval komt.

Upcycling

Misschien weer een nieuwe hippe term, maar wedden dat je daar al lang mee bezig bent? Omdat je bijvoorbeeld die geweldige oude kast van oma hebt geleverd in een leuk kleurtje. Of die fantastische tafel uit de kringloopwinkel die je hebt opgepimpt als nieuwe aanwinst in het interieur. Upcycling betekent dat je van een materiaalstroom (afval) de waarde verhoogt of een nieuw product ontwikkelt.

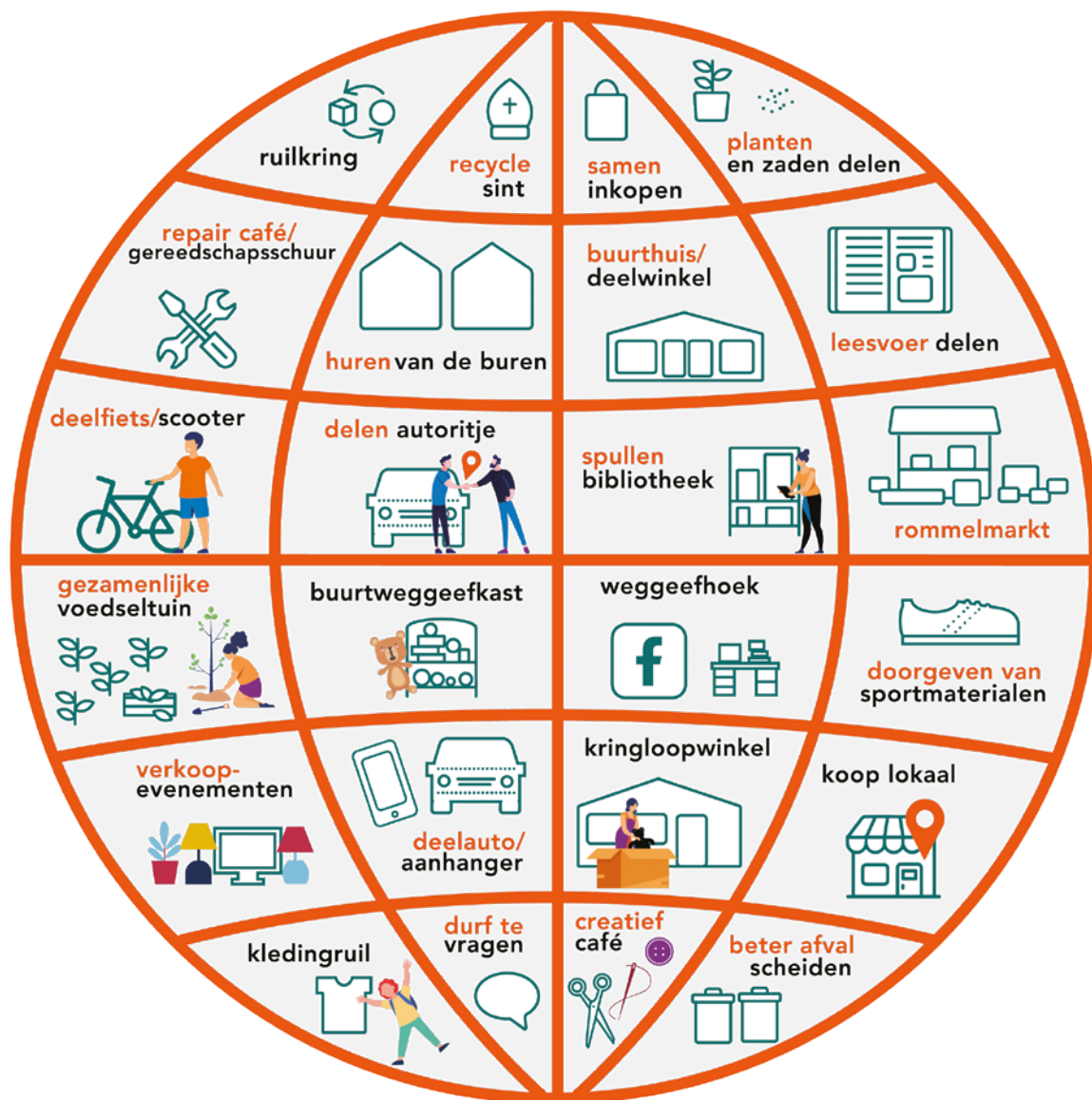
Een voorbeeld hiervan zijn de Bee Nice bijenhuisjes die gemaakt worden van afgedankte afvalcontainers. Een heerlijke plek voor de metselbijen zodat ze kunnen zorgen voor de bestuiving in de tuin.

Geïnteresseerd? Kijk dan op: www.upcycledbybeenice.nl.

Sociaal circulair

Een circulaire economie heeft ook een groot sociaal karakter, waarin spullen met elkaar delen het nieuwe normaal is. Waarom zou je zelf een ladder kopen, als je de ladder van de buurvrouw mag lenen? Of een aanhanger aanschaffen voor die enkele keer dat je tuinafval wegbrengt, als die buurman van een straat verderop er eentje heeft staan? Door minder zelf te kopen, is er dus ook minder afval. Daarnaast spreek je ook je burens of wijkgenoten gezellig weer eens.

In samenwerking met Natuur- en Milieufederatie Drenthe, Stichting Welzijn Mensenwerk, Meppel voor elkaar en Wijk- en Dorpsgericht Werken van gemeente Meppel is het

Maak het verschil met minder spullen. Ga lekker delen!

project 'Meppel Deelt' opgezet. Er zijn in de gemeente Meppel al veel mooie initiatieven. Er is natuurlijk altijd ruimte voor meer.

Heb je zelf een buurtinitiatief?

Kijk dan op de site: www.meppelvoorelkaar.nl/meppel-deelt.

Neem gerust contact met ons op. Samen gaan we de mogelijkheden onderzoeken. Want helpen maakt happy!

Circulair voedsel

Veel voedselproducten worden - onterecht! - afgekeurd. Een kromme asperge die niet door de schilmachine kan, eindigt vaak op de composthoop. Als de aspergeteler die kromme asperge in de aanbieding doet voor de helft van de normale prijs, zal niemand meer de rechte asperges kopen. Een patstelling

dus, waarin de kromme asperge wordt afgekeurd. We hebben het echter nog steeds over een goede, net zo smakelijke asperge! De circulaire kunst is dan om er een nieuw product van te maken. Zo heeft nice°, in samenwerking met het Groene Lyceum Terra Meppel, een aspergebitterbal ontwikkeld van de kromme asperges. Overheerlijk en zonder voedselverspilling!

Nog een mooi voorbeeld dat nice° heeft ontwikkeld: het kweken van oesterzwammen op koffiedik, dat nog te vaak wordt weggegooid. Van deze oesterzwammen is een pasta variant gemaakt. De overige (oesterzwam)schimmels worden weer als compost gebruikt. Lokaal gekweekt, dus geen import met koeling of vervoer vanuit een ver land. Er worden zo heel wat minder grondstoffen verbruikt, heel circulair. ■

Klimaatadaptatie nader bekeken

Onder klimaatadaptatie verstaan we alle voorbereidingen die we nemen om ons aan te passen aan de klimaatverandering. Denk aan omgaan met de veranderende weersextremen, zoals droogte, hitte en wateroverlast. Het journaal, de krant en online; alle nieuwszenders brengen dagelijks minimaal één duurzaam onderwerp in hun berichtgeving. We worden allemaal opgeroepen om ons steentje hieraan bij te dragen. Maar wat is nou precies die klimaatverandering waar de hele wereld zich zorgen over maakt? >

Piekbuien waarbij in een hele korte tijd veel regen valt

Wat is nou eigenlijk klimaat?

Het klimaat is het gemiddelde weer over een periode van dertig jaar. Om de veranderingen in het klimaat te meten, heb je cijfers nodig. Daarmee kun je vergelijkingen maken. Dan wordt er bijvoorbeeld gekeken naar hoe warm het in juli 2000 was en in juli 2023. Om het klimaat te meten wordt er door instellingen als het KNMI dagelijks gekeken naar temperatuur, vocht, luchtdruk, wind, bewolking en neerslag. Het is ook belangrijk om te kijken naar de dagelijkse en jaarlijkse veranderingen en hoe vaak extreme gebeurtenissen voorkomen.

Voorbeelden van extremen zijn hittegolven met droogte en zware regenbuien met wateroverlast of overstromingen. Wateroverlast is een tijdelijke ophoping van water op een beperkte locatie. Overstromingen zijn ernstiger. Die houden langer aan en hebben grotere gevolgen, vaak over uitgestrekte gebieden. Het onderscheid tussen beide hangt af van de mate van waterophoping en schade.

Droogte en piekbuien

De klimaatverandering is een feit. Het wordt niet alleen warmer, we hebben ook steeds vaker met weersextremen te maken. Droogte en wateroverlast hangen nauw samen. Dat klinkt misschien wat vreemd. We kunnen het uitleggen met een simpel proefje. Als je een droge en een natte spons naast elkaar legt en op beide sponzen een glas water er omgekeerd opzet, zul je zien dat het water van de droge spons afloopt en dat de natte spons het water opneemt. Zo is het ook met de aarde. Droge aarde neemt water minder goed op, waardoor het water een andere weg zoekt. Als die weg toevallig door de straten van Meppel gaat tijdens piekbuien, spreken we over wateroverlast.

We spreken over een hittegolf als de temperatuur voor minimaal vijf dagen achtereen oploopt tot vijftientig graden Celcius of hoger. Sinds 1901 vinden metingen plaats waaruit blijkt dat de top tien van warmste jaren allemaal gemeten zijn in de afgelopen twintig jaar. Klimaatverandering gebeurt dus wel degelijk en is nu aan de gang!

Gevolgen van klimaatverandering

Het aantal tropische dagen gevolgd door zwoele, warme nachten neemt toe. Het groeiseizoen duurt langer, omdat we te maken hebben met zachtere winters. Mensen met hooikoorts merken dit omdat ze langer klachten hebben. Ook overlast van insecten, onkruiden en bacteriën is een direct gevolg hiervan. Neem de legionellabacterie. Deze bacterie kan, onder de juiste omstandigheden, zorgen voor ernstige longklachten. De bacterie kan in je waterleiding zitten en vermenigvuldigt zich in stilstaand water dat lekker warm is. Bijvoorbeeld in jouw waterleiding die een poosje stilstaat omdat je met vakantie bent. Of blauwalg dat steeds vaker voorkomt in natuurlijk zwemwater. Er kan in droge, zonnige periodes ook smog ontstaan; luchtvervuiling door een verhoogde hoeveelheid ozon in de lucht.

Een andere keerzijde aan de klimaatverandering is dat we steeds vaker te maken hebben met buien waarbij in een hele korte tijd heel veel regen valt. Dit noemen we piekbuien. Bij piekbuien is de kans op wateroverlast groot en komt ook de kwaliteit van het oppervlaktewater steeds meer onder druk te staan. Al dat water dat uit de lucht valt, moet tenslotte ergens heen. Gevolg? Riolerings kunnen het amper aan, waardoor rioolwater door de straten stroomt. En uitwerpselen van allerlei dieren - met ziektekiemen! - spoelen weg in het oppervlaktewater.

Hittestress

Zomer, de tijd van zonnenschijn, stranduitstapjes en ijskoude limonade. Maar het brengt niet alleen vreugde. Tegenwoordig moeten we uitkijken voor hittestress. Bij hittestress heeft je lichaam moeite om af te koelen. Hierdoor stijgt je lichaamstemperatuur en gaat je hartslag omhoog. Het kan hoofdpijn, misselijkheid, duizeligheid en spierkrampen veroorzaken. In extreme gevallen kan het zelfs leiden tot een hitteberoerte, waarbij je lichaam oververhit raakt. Je kunt het vermijden door gehydrateerd te blijven. Drink dus veel water! Ook is het verstandig om schaduw of verkoeling op te zoeken. Hoe ouder we worden, hoe lastiger het is voor ons lichaam om warmte af te voeren. Hittestress wordt dus gevaarlijker naar mate we ouder worden.

In de zomer wordt de grond steeds droger.

Oplossingen voor hitte

Er zijn simpele oplossingen denkbaar om je lichaamstemperatuur een beetje op peil te houden in extreme hitte. Ga lekker met je voeten in een emmertje koud water zitten, zet de sprinkler aan en vlucht dit keer niet weg omdat je nat wordt, ga lekker zwemmen, maar vooral: zoek de schaduw op! Wordt het binnen in huis ook zo warm? Dan hebben we een gouden tip: plant een boom! En nee, natuurlijk niet aan de kant van het huis waar je - heel duurzaam - zonnepanelen hebt geplaatst, maar aan de andere kant. De schaduw en het vocht van een boom verlaagt de gevoelstemperatuur tot wel negentien graden Celcius in de tuin, dat kan je in huis ook goed merken. Dat is best de moeite waard dus. Een groene tuin geeft ook meer verkoeling dan een tuin met tegels. Planten en bomen geven vocht af en verkoelen. Terwijl tegels (en stenen gebouwen) juist de hitte vasthouden en verwarmen.

Adaptatie is aanpassen

Uitspraken als 'het zal mijn tijd wel duren' en 'wat ik zelf kan doen is een druppel op de gloeiende plaat', die kunnen niet meer. Alleen met gezamenlijke inzet – hoe klein dan ook – maken we een verschil. Help mee, denk duurzaam en verander de wereld. Voor je eigen leefomgeving nu, maar ook voor een betere wereld voor de volgende generaties!

Hoi lieve zus,

Is het lekker warm in Spanje? Hier ook hoor! Gelukkig heb ik mijn huis geïsoleerd, om wat koelte binnen te houden. Ook mijn nieuwe Prunus Avium (zoete kersenboom) geeft heerlijk schaduw en verkoeling. Er komen zoveel vlinders en vogeltjes op af! Ik moest wat tegels wippen om plaats te maken.

Voor de vergroening kon ik subsidie aanvragen bij de gemeente en de regelingen van Stichting Steenbreek. Ideaal. Tel uit je winst. Over die subsidie hè, ik las dat ze ook voor groene daken gelden. Wilde jij niet al heel lang iets doen voor je schuurtje?

Ik hoor het je al zeggen 'gaat ze weer met haar groene vingertjes', maar ik heb nog een oplossing gevonden voor de droogte: een regenton! Ook met subsidie. Echt een uitkomst en alle burens jaloers natuurlijk. Mijn tomatenplantjes blijven lekker groeien.

Kan niet wachten om je alle veranderingen te laten zien. Kom maar snel langs!

*Dikke knuffel,
je zusje in Meppel*

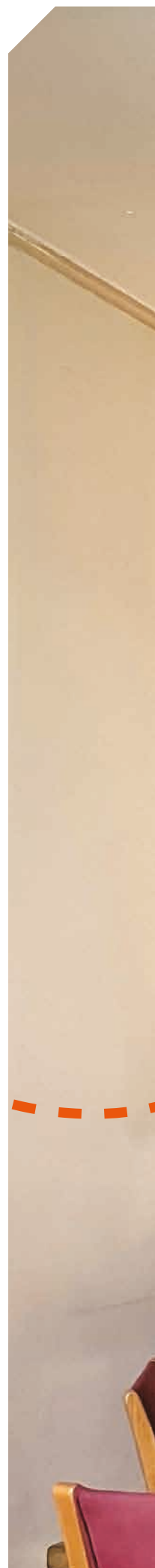

Meer informatie over Stichting Steenbreek

Kijk voor informatie op:
www.steenbreek.nl
facebook.com/MeppelGroenerMaken
instagram.com/steenbreekmeppel/

Historisch en duurzaam wonen in Meppel

Het bewijs dat verduurzamen van een woning niet alleen geschikt is voor nieuwbouwhuizen, staat in het centrum van Meppel. Een prachtige woning uit 1910 die volledig energieneutraal en aardgasvrij is. In een gezellige straat met grote saamhorigheid, waar de buren elkaar kennen. In hun knusse woonkamer vertellen Wilma en Ygis Paans enthousiast over de maatregelen die zij thuis hebben genomen om hun eeuwoude woning te verduurzamen. >

“De gaskraan is hier definitief afgesloten, onze woning is aardgasvrij.”

“We hebben hier alles verduurzaamd voor ons eigen woongenot”

Onbewoonbaar

“In de jaren ‘80 was dit huis onbewoonbaar. Toen wij het in 1994 kochten, was er al wat gedaan, maar moest er ook nog best wat gebeuren,” begint Ygis zijn verhaal. “De basis was goed om op door te bouwen. Er waren nieuwe houten vloeren, buitenmuurisolatie en eerste generatie dubbelglas.”

“Wij willen hier nooit meer weg,” benadrukken Ygis en Wilma in koor. “Toen we dat hadden besloten, zijn we het huis toekomstbestendig gaan maken. We zijn zo duurzaam mogelijk aan de slag gegaan. Als probeersel werden op de slaapkamers infrarood verwarmingspanelen gehangen. Dit beviel zo goed, dat de rest van het huis hier ook mee is voorzien. De belangrijkste stap hebben we vorig jaar genomen. De gaskraan is hier toen definitief afgesloten, onze woning is aardgasvrij. We koken op inductie.”

Moderne gemakken

Benieuwd naar het energielabel voor de woning zijn ze niet. “We hebben hier alles verduurzaamd voor ons eigen woongenot,” aldus Ygis. “We gaan heel bewust met energiebesparing om.” Op het dak liggen zonnepanelen die het grootste deel van de energievraag in huis opleveren. Alles is erop ingesteld om overdag de nodige energie te verbruiken voor de normale huishoudelijke dingen. Ygis wijst naar de Google assistent die aan de zijkant van een kast is bevestigd. “Een ideaal hulpmiddel,” vindt hij. “We kunnen alle elektrische apparaten hieraan koppelen en op afstand bedienen. Zo laten we overdag dus de vaatwasser draaien of de robotstofzuiger zijn werk doen. Ook de boiler is afgesteld om het water overdag te verwarmen.”

Natuurvriendelijk isoleren!

Het kan zijn dat, zonder dat je het weet, in jouw woning beschermde huismussen, gierzwaluwen of vleermuizen wonen. Zomaar isoleren kan dus betekenen dat deze dieren gedood worden of hun verblijfplaatsen worden vernield. En dat is verboden volgens de Wet Natuurbescherming. Vraag het isolatiebedrijf daarom om natuurvriendelijk te isoleren. Hiermee voorkom je een overtreding van de wet en een mogelijke boete. Maar bovenal, je zorgt goed voor de dieren in en rond jouw woning.

Natuurvriendelijk isoleren is ontwikkeld in overleg met specialisten van de VENIN, de brancheorganisatie van isolatiebedrijven. Elk isolatiebedrijf kan op verzoek een training in deze nieuwe werkwijze volgen.

Meer informatie vindt je op:

www.natuurvriendelijkisoleren.nl/woningeigenaar

Isolatiemaatregelen met HR++ glas, schuin dakisolatie (binnen), vloer- en bodemisolatie zijn wel mogelijk zonder ontheffing.

Is duurzaam duur?

"Nee!" zegt Ygis resoluut. "De kosten zijn best behapbaar als je het in delen uitvoert. En je goed laat informeren over de beste oplossingen in jouw huis. Er bewust van zijn wat je wilt; dan kom je er stapje voor stapje wel." Wilma knikt: "In ons geval hebben we dit historische pand zoveel mogelijk in z'n waarde gelaten, maar wel energieneutraal van moderne technieken voorzien."

Bevindingen delen

Het echtpaar Paans benadrukt dat zij de ruimte zoveel mogelijk deelt met de natuurlijke omgeving. In de tuin zijn een merel- en een koolmezenest, maar is ook een egelgangetje gemaakt. Het hommelnest achter de barbecue zit daar prima. Ze zijn trots op hun woning en willen graag hun bevindingen en adviezen voor een duurzame woning delen. Geïnteresseerden kunnen contact leggen via de gemeente Meppel, op telefoonnummer 14 0522. ■

Biodiversiteit in Meppel

Met biodiversiteit wordt het geheel van onze natuurlijke wereld bedoeld. Een ander woord voor biodiversiteit is soortenrijkdom. Alle planten, dieren en zelfs micro-organismen vallen hieronder. Het een kan niet leven of groeien zonder het andere. Helaas is het vandaag de dag een wankel evenwicht, waarin veel soorten met uitsterven worden bedreigd. Per gebied is de biodiversiteit verschillend. Er groeien bijvoorbeeld in Meppel geen palmbomen en we zien ook geen leeuw door de straten struinen op zoek naar voedsel. Op wat we wel hebben, moeten we heel zuinig zijn.

Soms is het beter
de natuur een
handje te helpen

Biodiversiteit & natuur

Balanceren op een wankel randje

Het in stand houden van zoveel mogelijk soorten in de natuurlijke leefomgeving is heel belangrijk. Hoe meer verschillende soorten kunnen overleven in een gebied, hoe sterker die omgeving is. Met een grote diversiteit aan soorten is dat gebied beter bestand tegen ziektes en plagen, maar ook tegen de klimaatverandering. Dus niet alleen die schattige dieren met een hoge aalbaarheidsfactor doen ertoe. Ook die loeigrote spin, fladderende vleermuis en irritante mug horen hier thuis in het grote geheel. Hoe vervelend het soms ook is als een steenmarter zich nestelt onder je motorkap, alle soorten dieren en planten vormen samen de biodiversiteit in Meppel.

Biodiversiteit een handje helpen

Soms is het beter om de natuur (lees: biodiversiteit) een handje te helpen. Door steeds meer landbouwgrond, aanleg van wegen en het bouwen van steden, wordt het leefgebied van sommige soorten vernietigd. Dat dit niet de juiste richting is, wordt steeds duidelijker. Een soort die namelijk is uitgestorven, komt echt nooit meer terug. In Meppel zijn verschillende initiatieven gestart om onze biodiversiteit zoveel mogelijk in stand te houden. Of zelfs uit te breiden. >

We moeten heel zuinig zijn op wat we hebben.

Amfibiemuur in het Mandenmakerspark

Het Mandenmakerspark in Nieuwveense Landen biedt veel ruimte aan allerlei soorten bomen. Je kunt er bijvoorbeeld fruitbomen vinden, maar er ontstaat ook een echt stukje bos. Het is een heerlijk park voor recreatie met een trimparcours, bloemenweide en een kikkerpoel. Maar het Mandenmakerspark is ook de leefomgeving van veel soorten planten en dieren.

De muur is opgebouwd met stenen die bij de actie Tegelwippen van Steenbreek door inwoners uit hun tuin zijn gehaald.

Om dit park nog meer een thuis voor dieren te laten zijn, hebben vrijwilligers van Steenbreek, het wijkplatform Nieuwveense Landen en medewerkers van de gemeente er een amfibiemuur gebouwd bij de poel. De muur is opgebouwd met stenen die bij de actie Tegelwippen van Steenbreek door inwoners uit hun tuin zijn gehaald. Zonde om weg te gooien natuurlijk, als ze ook deze mooie nieuwe bestemming kunnen hebben. Het muurtje zit vol gaatjes en kieren. Zo kunnen er allerlei dieren in schuilen. Als het zonnig is, kunnen dieren zich opwarmen bovenop het muurtje. Dat is vooral belangrijk voor salamanders. Wie weet zien we er binnenkort wel eentje bij de poel!

Ottervriendelijke bruggen

In Meppel is volop water. De Reest, Oude Vaart, Wold Aa, Hoogeveense Vaart en Meppelerdiep vormen de blauwe snelwegen door onze mooie stad met de grachten.

Ook in het buitengebied is genoeg water te vinden. Wat dacht je van de sloten en historische griften in Nijeveen en Kolderveen? En de waterbergingsgebieden in het Meppeler Bos, bij de Westerstouwe en achter het oude ziekenhuis? Al dat water vormt een stevig netwerk voor dieren die in en op dat water leven. Denk aan vissen, libellen en vleermuizen.

Al het water vormt een stevig netwerk voor dieren die in en op dat water leven.

Maar wist je dat ook de otter van onze stad gebruik maakt? Van het natuurgebied de Wieden trekt hij door naar Drenthe en Overijssel, vaak ook dwars door de stad. En dan is het fijn als dat zonder hindernissen kan. Daarom denken we tegenwoordig bij vervanging of bij nieuwe aanleg goed na hoe een nieuwe brug er uit moet komen te zien. We proberen de otter te verleiden niet de weg over te steken, want dat geeft een grote kans op aanrijdingen. Liever volgt de otter het water onder de brug door. Wel zo veilig. En het voordeel is dat ook andere dieren gebruikmaken van deze voorziening.

Vergroening Prinsenplein

De gemeente heeft de afgelopen jaren op verschillende plekken de binnenstad heringericht om meer groen te krijgen. Er zijn bijvoorbeeld plantvakken aangebracht langs de Grote Oever en de Kromme Elleboog. Het Prinsenplein is misschien wel het meest aansprekende project geweest. Er zijn meerdere vakken aangelegd, met veel verschillende plantensoorten. Vrolijk en kleurrijk, bovendien een plek voor bloemenliefhebbers zoals de bij. Ook staan er verschillende bomen. Een mooi en divers totaalplaatje met verkoeling op zomerse dagen. Een heel ander gezicht dan de oorspronkelijke bomenrij die er stond. Zo genieten we met elkaar van een levendige binnenstad voor mens en dier.

Oeverzwaluwen op Noord

In 2022 heeft vogelwerkgroep Vliegvlug een zwaluuwwand op bedrijventerrein Noord geplaatst. Met succes! Want er broeden oeverzwaluwen. Deze vogels komen uit Afrika naar Meppel. Ze graven een holletje in de wand om hun nest te maken. De vrijwilligers van Vliegvlug maken elk voorjaar de gaatjes in de wand weer dicht, want de zwaluwen willen graag zelf graven. Als het broeden is begonnen, is het geweldig om (op gepaste afstand) de bedrijvigheid van de oeverzwaluwen te bekijken. ■

Wat is de energietransitie nou eigenlijk?

Bijna dagelijks verschijnen artikelen in de media die gaan over de energietransitie. Wat houdt dit nu eigenlijk in? Wat gebeurt er nu al? Wat betekent dit voor jou? In dit artikel geven we je meer uitleg over dit onderwerp.

Als antwoord op die vraag, wordt voor het gemak ook wel gezegd: we moeten van het gas af! Dit is helemaal waar, maar de uitspraak doet geen recht aan de complexe en veelomvattende werkelijkheid. We moeten af van alle fossiele brandstoffen, dus steenkool, aardolie en aardgas.

Om dit te bereiken moet er veel gebeuren. Zo moeten we overgaan naar het opwekken van onze energie uit hernieuwbare bronnen. Daarnaast moeten we af van aardgas voor het verwarmen van onze woningen en hiervoor duurzame alternatieven vinden. Ook het verduurzamen van de mobiliteit is een belangrijk onderdeel in de energietransitie, denk hierbij aan de overgang van benzine naar elektrische auto's.

De energietransitie betekent dat we ons energiesysteem veranderen. Nu komt de meeste energie uit fossiele brandstoffen. Maar deze bronnen raken op en zijn ook niet goed voor het milieu. Bij de verbranding komen er namelijk broeikasgassen vrij, bijvoorbeeld CO₂, waardoor de aarde opwarmt. Daarom dus de overstap naar andere, schonere bronnen van energie. Denk hierbij aan natuurlijke bronnen zoals zon, wind, biomassa en water. Deze bronnen kunnen continu opnieuw gebruikt worden en hebben geen uitstoot. Dit maakt ze meer duurzaam en milieuvriendelijk.

2050

Het doel van de energietransitie? Een wereld in 2050 waarin we een volledig duurzame energievoorziening hebben. Dit doel is niet zomaar uit de lucht komen vallen. Afspraken zijn vastgelegd in het Nationaal Klimaatakkoord, dat weer voortkomt uit het Klimaatakkoord van Parijs. In dit Klimaatakkoord hebben verschillende Europese landen, waaronder Nederland, belofte gedaan de CO₂-uitstoot te beperken of verlagen om zo verdere opwarming van de aarde tegen te gaan. Naar aanleiding daarvan heeft de gemeente Meppel de ambitie uitgesproken om in 2040 CO₂-neutraal te zijn.

Wat gebeurt er nu al?

In de gemeente Meppel richten we ons op energiebesparing, bewustwording en het stimuleren van het bedrijfsleven en de industrie in het maken van een duurzame energie keuze. Verder is er inmiddels een Regionale Energie Strategie (RES) vastgesteld. De energietransitie stopt namelijk niet bij de gemeentegrens. Meppel werkt hierin samen met de andere Drentse gemeenten, de Provincie Drenthe en de vier waterschappen in Drenthe. Gezamenlijk vormen zij de Regionale Energie Strategie Drenthe (RES Drenthe).

In dit samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt om het energiegebruik in Drenthe op te wekken door middel van grootschalige zonne- en windenergie. Meppel zet in op lokale opwek van energie via zonnepanelen op daken en realisatie van windmolens.

Aardgasvrij

Als we er met z'n allen in slagen om volledig aardgasvrij te worden, dan zetten we een enorme stap vooruit. Waarom? Omdat zo'n zeventig procent van de vraag naar energie de behoefte aan warmte betreft. Dit is een grote uitdaging als het gaat om de energietransitie. Nu komt meer dan negentig procent van onze warmtevoorziening uit aardgas. Het verwarmen van ons huis en genieten van een warme douche vereist dus veel fossiele brandstoffen. Daarbij is aardgas ook nog eens verantwoordelijk voor een flink deel van de CO₂-uitstoot. De prijs die we betalen voor dit comfort is hoog. Letterlijk, want de energierekeningen lopen behoorlijk op. En figuurlijk, want de leefbaarheid van onze aarde staat op het spel. Daarbij wordt gas ook nog eens zorgwekkend schaars. We willen dus niet alleen van het aardgas af, we zullen wel móeten.

Bewust omgaan met energie

Efficiënt omgaan met energie wordt steeds meer de norm. Maar hoe bewust ben jij eigenlijk van de rol van energie in de klimaatcrisis? Het is belangrijker dan je denkt. Het is namelijk de eerste stap naar een duurzamere wereld. Als we met z'n allen bewust zijn, komen we al een heel eind.

Werkzaamheden voor het tegengaan van netcongestie bij de energietransitie

Netcongestie

Vaak lees je over problemen in het elektriciteitsnet door een tekort aan capaciteit, wat leidt tot netcongestie. Netcongestie is te vergelijken met filevorming op het elektriciteitsnet, waardoor het netwerk overbelast raakt. Dit kan twee kanten op werken. Enerzijds kan het zijn dat de vraag naar elektriciteit groter is dan het elektriciteitsnet kan bieden. Anderzijds kan het zijn dat er zoveel stroom wordt opgewekt, bijvoorbeeld door zonnepanelen, dat het elektriciteitsnet dit niet meer kan opnemen. Simpel gezegd, de maximale hoeveelheid elektriciteit dat verplaatst kan worden over het net is bereikt. Netbeheerders zijn in heel Nederland druk bezig met de capaciteit op het elektriciteitsnet uit te breiden.

Overproductie

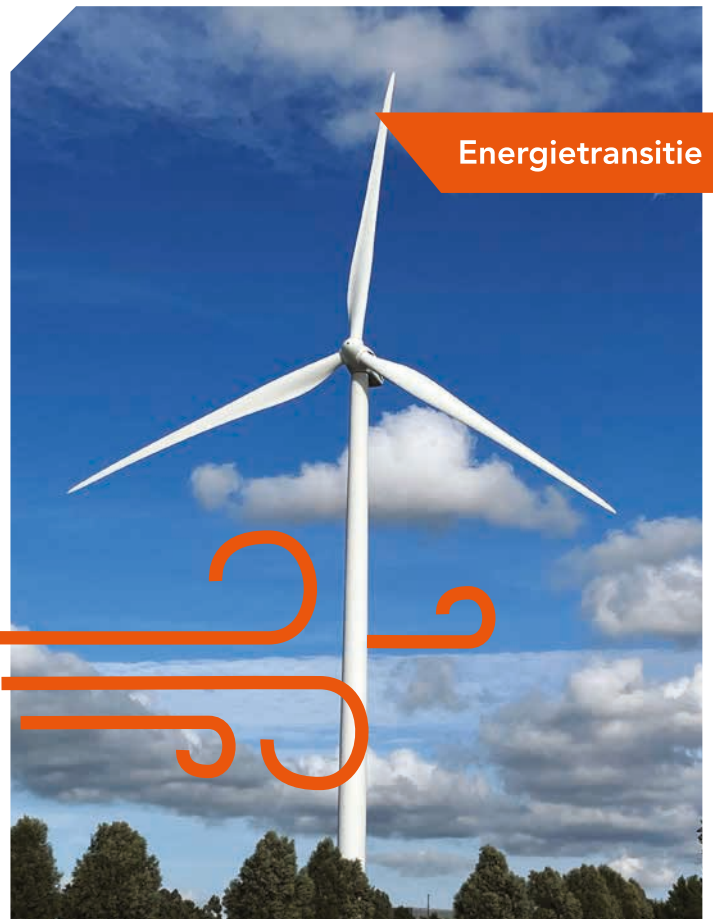
In ons dagelijks leven zijn we verbonden met een elektriciteitsnetwerk bestaande uit een laag-, midden- en hoogspanningsnet. De uitdagingen rond netcongestie doen zich voornamelijk voor in het middelste en hoge spanningsniveau, waaraan zonneweides en windparken hun energie leveren. Gelukkig hebben de huizen en kleine bedrijven, die aangesloten zijn op het laagspanningsnet, hier minder last van. Deze maken namelijk gebruik van een kleinverbruik-aansluiting. Te veel opgewekte stroom kan teruggeleverd worden en blijft dan binnen het laagspanningsnet in jouw buurt. Jouw overproductie aan groene stroom houdt dan bijvoorbeeld de frituurpan van de lokale snackbar draaiende!

Terugleverproblemen met zonnepanelen

Toch ontstaan er op lokaal niveau ook uitdagingen. Stel je voor: een zonnige dag waarop bijna niemand in de buurt zijn eigen opgewekte stroom verbruikt. Hierdoor kan de spanning in het laagspanningsnet te hoog stijgen. Dan schakelen de omvormers tijdelijk uit, waardoor je zonnepanelen uitgaan. Hiermee lever je geen groene elektriciteit meer terug aan het elektriciteitsnet.

Dit vraagt om efficiënt gebruik te maken van je energie. Als meer mensen op dat moment stroom gebruiken, daalt de spanning op het net en schakelen de omvormers niet uit. Zet dus juist op een zonnige dag je elektrische apparaten als wasmachines of het laden van de elektrische auto aan! Dan blijven we met elkaar groene stroom produceren en terugleveren aan het elektriciteitsnet. Hiermee bespaar je dan op je energiekosten! Mocht je alsnog merken dat je zonnepanelen vaak uitvallen is het een tip om te kijken welk type omvormer je hebt aangesloten. Zo zullen je zonnepanelen minder snel uitvallen wanneer je een driefasige omvormer hebt dan bij een éénfasige. Het vermogen wordt dan simpel gezegd verdeeld over drie aparte draden, in plaats van één.

Ondanks deze uitdagingen, blijven zonnepanelen dus een rendabele en duurzame investering. Helaas kunnen we nog niet altijd helemaal voorkomen dat zonnepanelen uitvallen door overcapaciteit, waardoor het iets langer kan duren voordat je je investering hebt terugverdiend. Maar de bijdrage aan een duurzamere wereld blijft onmiskenbaar. ■

Wat kun je zelf nog meer doen?

Deze transitie lukt natuurlijk niet van de ene op de andere dag. Toch kan iedereen de eerste stappen nu al zetten. De meest effectieve manier om je woning energiezuinig te maken is isoleren. Zo kun je de warmte binnen houden. Om te voorkomen dat je een ongezond binnenklimaat krijgt, gaat isoleren altijd gepaard met ventileren. Als je dit slim aanpakt, verbruik je geen extra energie zoals je misschien denkt. Je kunt er ook voor kiezen om met zonnepanelen, een zonneboiler of een warmtepomp zelf duurzame energie op te weken. Geen plek op je eigen dak om zonnepanelen te leggen? In de gemeente Meppel zijn coöperaties waarbij je kunt instappen, die gezamenlijk zonnepanelen hebben liggen op bijvoorbeeld het dak van een school.

Van de ene op de andere dag zonder gas is, zeker vanwege de kosten die er mee gemoeid zijn, voor veel van mensen niet realistisch. Probeer daarom zo efficiënt mogelijk om te gaan met de fossiele brandstoffen die je nog gebruikt. Laat bijvoorbeeld geen licht branden als het niet nodig is. Zet de verwarming een graadje lager of laat een slimme thermostaat dit voor je doen. Of zet die oude, energieverslindende koelkast buiten de deur en koop een apparaat met een energielabel A.

Weet je niet goed waar te beginnen? Schakel dan de hulp in van een Meppeler Energiecoach. Zij geven gratis en onafhankelijke tips en advies. Een Meppeler Energiecoach aanvragen kan via info@energiecoachmeppel.nl.

Meppel op ons best

Voor en met elkaar wordt veel gedaan in Meppel. Waar een kleine stad groot in is! Kennis en kunde worden gezamenlijk ingezet voor de omgeving en de inwoners. Een aantal prachtige initiatieven uit Meppel wordt hier, welverdiend, in het voetlicht geplaatst. Heb je wat tijd over en wil je aan de slag? Sluit je als vrijwilliger aan bij een van deze prachtige projecten. Vele handen maken licht werk... en je bent ook nog eens lekker bezig.

Repair Café

Het Meppeler antwoord op de weggooi-cultuur is het Repair Café. Opgezet uit duurzaamheidsoverwegingen, onder het mom van 'weggooiën kan altijd nog' repareert het Repair Café bijna alles. Als apparaten langer kunnen worden gebruikt, is de CO₂-uitstoot lager. Er worden hoofdzakelijk elektrische apparaten aangeboden voor reparatie. Maar het Repair Café kan heel veel meer: voor naaiwerk of een stoel repareren draaien de vrijwilligers ook hun hand niet om. Alles wat je zelf kunt vervoeren en gerepareerd moet worden, is welkom. Je kunt ook zelf meekijken naar - en dus leren van - de reparatie. Wil je zelf iets repareren, maar je hebt het gereedschap niet? Ook dan kun je hier terecht.

Het Repair Café is gevestigd in De MensA activeringscentrum, Witte de Withstraat 2a in Meppel.

Openingstijden: iedere laatste zaterdag van de maand, van 09.00 tot 13.00 uur. Aanmelden vooraf kan door een mail te sturen naar repaircafemeppel@gmail.com.

Meppel voor elkaar

Het verschil maken op de manier die bij jou past? Of kun je wel een extra handje gebruiken voor iets? Meppelvoorelkaar.nl is een online platform voor burenhulp, vrijwilligerswerk, klusjes en ontmoeting. Op de website kun je hulp vragen of bieden, eenmalig of voor langere tijd. Maar er staan ook vrijwilligersvacatures van organisaties en instellingen uit Meppel op. Kom in actie en help elkaar!

Deelgenootschap 't Huis

Heb je een kopie nodig, maar thuis geen kopieerapparaat staan? Heb je af en toe een ruimte nodig om te flexwerken, te vergaderen, trainingen te geven of te bewegen? Of wil jij je werkruimte delen met anderen? Dan ben je hier aan het juiste adres. 't Huis biedt ruimte aan initiatieven voor vitale mensen op een vitale aarde. Regelmatig worden ontmoetingen georganiseerd voor iedereen die geïnteresseerd is in duurzaam gezonde mensen op een duurzaam gezonde aarde.

Adres: Ceintuurbaan 106 in Meppel
Of kijk op: www.thuismeppel.nl

"Duurzaamheid: van minder gemak voorzien, of gemak anders definiëren?"

Energiecoach

De vrijwillige energiecoaches in Meppel zijn uit 'duurzaam hout' gesneden. Ze adviseren gratis en onafhankelijk over het verduurzamen van je woning en komen thuis bij je langs. Met een gedegen opleiding, aangevuld met technische training over verwarmingstechnieken, zijn de energiecoaches voor iedereen in Meppel beschikbaar. Het hele jaar rond, want ook in de warme maanden zijn er veel duurzame tips te delen: van tochtstrips tot de aanschaf van zonnepanelen of een warmtepomp. |

Maak vandaag nog een afspraak

info@energiecoachmeppel.nl
Of scan de QR code voor meer informatie.

De kracht van streekbeheer

Het landschap in Meppel is prachtig. Het is volop genieten in Nijeveense- en Kolderveense polders. Maar dat gaat niet vanzelf. Het landschap heeft onderhoud nodig: van houtwallen en fruitbomen snoeien tot grasmaaien en poelen openhouden. Daardoor blijft het landschap herkenbaar en van goede kwaliteit. In Meppel is hier gelukkig veel hulp voor. Er zijn meer dan veertig groepen actief met in totaal bijna zevenhonderd vrijwilligers. Zij zijn meestal aan het werk in een 'eigen' gebiedje. Het mooie van streekbeheer is dat de vrijwilligers elkaar ook weten te vinden. Zo helpt de landschapsbrigade andere groepen met kettingzaagwerkzaamheden en gaat de fruitboombrigade bij erven langs voor snoeihulp. Landschapsbeheer Drenthe en de gemeente werken samen om de verschillende groepen met elkaar in contact te brengen.

Het duurzaamste ziekenhuis van Nederland - -

In recordtempo is het nieuwe Isala ziekenhuis in Meppel gebouwd. Van de ontwerptafel tot het in gebruik nemen zat vijf jaar. En dat is inclusief twee jaar bouwen, drie maanden proefdraaien voor de ingebruikname en een Coronapandemie tijdens dit proces. Een huzarenstuk en Isala is er trots op om het meest duurzame ziekenhuis van ons land te zijn. In Meppel, waar anders?!

Bij de eerste stappen die werden gezet voor het nieuwe ziekenhuis in 2017, was al snel duidelijk dat het maatschappelijk verantwoord moest worden gebouwd. Een logische keuze hierin was om Isala in Meppel dus als eerste ziekenhuis in Nederland aardgasvrij op te leveren. Ook op andere vlakken werd duurzaamheid de norm. Er waren geen voorbeelden, dus op aardig wat vlakken is er baanbrekend werk verricht. Met een ziekenhuis kan je niet experimenteren of iets 'misschien wel' goed gaat, daar heb je minimaal honderd procent zekerheid nodig. Isala Meppel heeft gekeken en geleerd van de bouw van Isala in Zwolle een paar jaar daarvoor. Hierdoor konden valkuilen in het proces worden ontweken en kreeg de factor duurzaamheid ruim baan in de nieuwe bedrijfsvoering.

Landschap

De gevel van het ziekenhuis, bekleed met kleuren uit de natuur, oogt alsof het in de omgeving hoort. Omringd met mooie perken, een groot insectenhotel en een wandelpad, is er in de tuin zelfs ruimte voor revalidatie. Ook binnenin het ziekenhuis heeft de ligging een grote rol gespeeld. Met grote raampartijen in elke ruimte (zelfs in de operatiekamers) kan er altijd naar buiten worden gekeken. De connectie met de omgeving is belangrijk. Er is ook goed gekeken naar de omvang van het nieuwe gebouw. Ondanks de mooie en ruime opzet binnenin, is de omvang zo klein mogelijk gemaakt. Een zo klein mogelijke voetafdruk nalaten is belangrijk.

Duurzaamheid op de afdelingen

De zorg in heel Nederland is goed voor zeven procent van de totale CO₂-uitstoot. Ook Isala Meppel draagt daaraan bij. Ondanks dat het een klein ziekenhuis is, is de afvalstroom groot. Op de operatiekamers en afdelingen als Intensive Care worden dagelijks veel producten gebruikt en weggegooid. Allemaal voorstelbaar uiteraard, maar het kan anders. Een slag in bewustwording is intussen gemaakt, want in Isala Meppel wordt het afval gescheiden aan de voorkant.

Dit betekent dat de steriele medische middelen die nodig zijn in de operatiekamer, al (steriel) worden uitgepakt voor het de operatiekamer ingaat. Hierdoor zijn de verschillende afvalstromen veel beter te scheiden en komt niet alles standaard in het restafval terecht. Afval dat vrijkomt in de operatiekamer moet namelijk allemaal als restafval worden afgevoerd. Isala zet verder hoog in op de scheiding van papieren koffiebekers en het PMD afval (Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen en Drankkartons). De nodige luchtcirculatie wordt nu alleen aangezet als er daadwerkelijk wordt gewerkt. Dit levert een mooie besparing op van het energieverbruik.

Greenteams

Het ziekenhuis wil graag dat het personeel zich hier prettig voelt. Dan kunnen zij ook de beste prestaties leveren. Natuurlijk was het moment geweldig om met dit nieuwe duurzame ziekenhuis ook het personeel te motiveren om duurzamer te gaan werken. Veel extra motivatie om duurzaam te handelen en te doen in de werkomgeving was niet nodig. Voor met name de jongere werknemers van Isala was dit normaal. Medewerkers die zelf erg betrokken zijn bij duurzaamheid, hebben Greenteams opgesteld. Deze teams kijken waar duurzame winst te halen valt. Bijvoorbeeld naar het zorgvuldig omgaan met medicatie, of naar textiel, dat na tachtig wasbeurten nog steeds bruikbaar is. Weggooiën van goede medicijnen of lakens die nog heel zijn, is natuurlijk zonde. Hergebruik van goede materialen en producten is niet alleen beter voor het milieu, maar ook voor de financiën.

Isala stelt alles in het werk om iedereen de juiste keuze voor een gezonde maaltijd te laten maken. In de brasserie ligt gezond eten voor het grijpen. De dokter die na een lange dienst snakt naar een vette hap, kan hier ook terecht. Maar hij moet er wel wat langer naar zoeken.

Het is te hopen dat jij dit ziekenhuis nooit van binnen hoeft te zien. Maar als je toch zorg nodig hebt, ben je bij Isala ziekenhuis in Meppel aan het juiste adres! ■

“ De gevel van
het ziekenhuis,
bekleed met kleuren
uit de natuur ”

Gewoon uit Meppel

Wat men van ver haalt, is lekker? Nee joh! Dit oudhollandse spreekwoord is in deze tijd echt achterhaald. In het kader van duurzaamheid is het juist veel beter om lokaal te kopen. (H)eerlijke, ambachtelijke producten en diensten zijn ook hier in Meppel volop te koop. We delen graag enkele duurzame pareltjes die onze gemeente rijk is. En dat deze lijst alles behalve volledig is, dat is een feit. Pak de fiets en ontdek wat deze lokale ondernemers te bieden hebben! Wandelen mag natuurlijk ook.

Korenmolen Sterrenberg

Hou je van taarten bakken, wil je eens proberen om zelf brood te bakken, of ben je dol op heerlijke pannenkoeken? Dan is het een aanrader om eens een kijkje te nemen in deze prachtige, eeuwenoude molen. In de winkel van de molen worden tweeëntwintig (ja, je leest het goed) verschillende soorten meel verkocht. Al het meel dat daar te koop is, wordt ook daadwerkelijk in deze molen gemalen.

En als je er toch bent, neem dan even de tijd voor een rondleiding. Dan zie je zelf hoe het meel wordt geproduceerd en smaken al die heerlijke baksels ervan nóg lekkerder, gegarandeerd!

Adres: Burgemeester Weimalaan in Nijeveen
Kijk voor openingstijden én recepten op:
www.molen-sterrenberg.nl

Wenne Merkkleding

Eigenaresse Wendy Zijlstra vertelt vol passie over Wenne. Een knusse tweedehandswinkel waar mode, gezelligheid en duurzaamheid samenkomen. Wenne is gevuld met trendy kleding, accessoires en schoenen voor dames en kinderen. Wat Wenne onderscheidt, is de voortdurende aanvulling van nieuwe items, perfect passend bij het seizoen. Wendy is trots wanneer mensen vragen: "Is dit tweedehands?" Ze ziet dit als het ultieme compliment. De klantenkring varieert van budgetbewuste shoppers tot fashionista's. Steeds meer mensen struinen eens binnen vanuit duurzame overwegingen. Een mooi kledingstuk in de vuilnisbak is zonde! Lever daarom nog draagbare merkkleding in bij Wendy. Bij Wenne begint tweedehands mode aan een nieuw avontuur. Iedereen is welkom voor een kop koffie, een gezellige ontmoeting en natuurlijk, prachtige vondsten.

Adres: Noordeinde 20 in Meppel
Kijk voor openingstijden op: www.wenne-merkkleding.nl

Nappy's.nl

Dit mooie, duurzame bedrijf uit Meppel is de grootste aanbieder van wasbare luiers in Nederland. Ril je bij de gedachte van een vieze luier in de wasmachine? Niet nodig! In de luiers zit een speciaal inlegvel. Bij een poepluier gooi je dat inlegvel weg. Bij een plasluier kun je het inlegvel gewoon even meewassen en daarna hergebruiken. Simpel toch? In samenwerking met de gemeente Meppel is in de wijk Nieuwe Landen een proef gedaan met deze luiers bij jonge gezinnen. De proef is geslaagd, want de verkoop in deze wijk ligt inmiddels twee keer zo hoog als het landelijk gemiddelde. En dat scheelt een aanzienlijke berg luiers in het restafval!

Nappy's.nl heeft inmiddels meer wasbare producten in het assortiment. Van wasbaar maandverband en tampons tot incontinentiemateriaal en ondergoed. Wil je hierop overstappen? Laat je dan eens voorlichten. Kost je alleen wat tijd!

Kijk voor meer informatie op: www.nappys.nl

Cicero

Bij de falafelzaak Cicero draait alles om duurzaamheid en bewuste keuzes. Het menu is volledig veganistisch. Toch gaat het hier niet om het promoten van veganisme, maar het aanbieden van heerlijk eten dat toevallig ook goed is voor de planeet. Cicero wil een kleine stille revolutie veroorzaken door smaak en duurzaamheid hand in hand te laten gaan. Daarnaast is Cicero bewust bezig met het minimaliseren van afval. Zo kunnen klanten hun eigen verpakking meenemen. Op deze manier wordt er zo min mogelijk weggegooid. Naast de focus op duurzaamheid voor de planeet, is Cicero ook bewust bezig met een duurzame werkomgeving en het welzijn van medewerkers.

Adres: Kerkplein 22 in Meppel – www.cicerofood.nl

Hairstyling Edwin

In 2021 opende Edwin de deuren van zijn kapsalon, een plek waar iedereen welkom is. Voor Edwin is het beroep van kapper meer dan alleen het knippen van haar. Duurzaamheid staat centraal in Edwin zijn benadering van het kappersvak. Hij probeert duurzaamheid zoveel mogelijk te omarmen en op te nemen in zijn vak. Bij het kleuren van haar gebruikt hij daarom gerecyclede wraps in plaats van traditionele folie. Daarnaast onderscheidt Hairstyling Edwin zich met het recyclen van haar. Hij gooit het afgeknipte haar niet weg. Door de samenwerking met een bedrijf dat het afgeknipte haar verzamelt en recycleert wordt het een nieuwe grondstoffen.

Bij Hairstyling Edwin is duurzaamheid niet alleen een woord, maar een levensstijl. Je kan hier niet alleen terecht voor een frisse coupe, maar ook voor een leuk gesprek over zijn bijdrage aan een duurzamere wereld.

Adres: Zuideinde 8 in Meppel - www.hairstylingedwin.nl

Kringloopwinkels

De een z'n oude meuk, is wellicht de gouden vondst voor een ander! Lever daarom jouw afgedankte, maar wel herbruikbare, spullen in bij een kringloopwinkel.

Informeel wel even van tevoren of een van de twee kringloopwinkels in Meppel behoefte of ruimte heeft voor de spullen. Geen afval dus, maar een materiaalstroom. En dit is dus weer circulair.

Kringloopwinkel Meppel: Hugo de Grootstraat 1A in Meppel
www.kringloopwinkelmeppel.nl

Kringloopwinkel De Kring: Industrieweg 1-A in Meppel
www.kringloopwinkeldekring.nl

Energiebesparen doe je zo!

De stijgende energieprijzen hebben ons allen bezorgd gemaakt. Kijk je met zorgen uit naar je volgende energierekening? We helpen je graag met enkele tips om je energieverbruik te verminderen. Het is eigenlijk helemaal niet zo ingewikkeld, zolang je er maar doelbewust mee aan de slag gaat. Maak verstandige duurzame keuzes en houd zo wat geld over voor de leuke dingen! ➤

De Meppeler energiecoach!

Wist je dat je gratis een afspraak kunt maken met een energiecoach bij je thuis? Samen bekijken jullie de mogelijkheden voor energiebesparende maatregelen in jouw woning. Het maakt niet uit of je een huurwoning hebt of een koopwoning. Energiecoaches geven gratis en onafhankelijk advies en voor veel huishoudens maken zij het verschil! Maak vandaag nog een afspraak via: info@energiecoachmeppel.nl.

Waarom isoleren?

Een goed geïsoleerd huis houdt de warmte beter binnen in de koude maanden. Maar wist je dat isolatie ook helpt om de warmte buiten te houden in de zomer? Het aanbrengen van tochtstrips, tochtband of een tochtprofiel is eenvoudig en levert een aanzienlijke besparing op!

Spoor tocht van naden en kieren op in huis, rond ramen en deuren, het kattenluik of de brievenbus.

Grotere gaten rond leidingen (in de meterkast, naar een radiator of in de keuken, door het dak en gevel), kun je het beste dicht met glas- of steenwol.

Sluipverbruik

De stekker in het stopcontact laten zitten, zonder dat je telefoon of elektrische tandenborstel is aangesloten? Dan loopt de energiemeter alsnog gewoon op! Sommige (oudere) apparaten verbruiken ook energie op de stand-by stand of als ze uit staan. Dit heet sluipverbruik. Besparingstip: gebruik altijd de uitknop op een apparaat in plaats van stand-by. Trek de stekker uit elektronische apparaten als je ze een tijdje niet gebruikt. Inmiddels heeft de EU regels opgesteld hoeveel energie een apparaat mag gebruiken in de stand-by of uit-stand. Met een energieverbruiksmeter kun je heel makkelijk meten hoeveel stroom een apparaat verbruikt.

Koud water doet meer!

We geven toe, aangekoekte resten zijn het best te verwijderen met warm water. Maar heb je weleens geprobeerd te dweilen met koud water? Het werkt zelfs beter! Warm water verdampt zodra het de vloer raakt en daardoor blijven vaak zeepresten achter. Die zeepresten gaan plakken en laten strepen achter.

Dweilen met koud water dus, beter voor het milieu én de vloer. Probeer het eens!

Korter douchen levert op jaarbasis een aardige besparing op, dat weet je misschien al. Maar je kunt nog verder gaan: probeer eens een lauwe of zelfs koude douche... Goed voor het milieu en de portemonnee!

Eco-stand machines uitgelegd

Grote kans dat jouw wasmachine en vaatwasser een eco-stand hebben. Als je die knop indrukt, blijkt het wasprogramma opeens langer te zijn. Hoe werkt die besparing dan als de machine er langer over doet dan bij een 'normaal' wasprogramma? De kneep zit hem in de temperatuur. Op de eco-stand draait de machine op lagere temperaturen en dat werkt prima bij normaal vervuilde was. Wassen in de eco-stand bespaart, is milieubewust en energiezuinig. Een lage temperatuur betekent dat er minder energie nodig is om het water te verwarmen en levert dus besparing op.

Subsidies

Ben je woningeigenaar en wil je jouw woning verduurzamen? Dat kan best een kostbare stap zijn, waarbij je veel zaken tegen elkaar zult afwegen. Ben je van plan om te investeren in een (hybride) warmtepomp, zonneboiler, aansluiting op een warmtenet of elektrische kookvoorziening? Ga je isoleren en val je daarmee binnen een van de vijf typen isolatiemaatregelen? Dan kan je gebruikmaken van de Investerings-subsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE).

Daarnaast is er de Energiebespaarlening van het Nationaal Warmtefonds. Als je eigenaar én bewoner van een woning bent, kun je hier geld lenen voor je energiebesparende maatregelen. Zelfs als je ouder bent dan vijftien jaar, kun je misschien deze lening krijgen.

Met de subsidiewijzer op de site www.verbeterjehuis.nl zie je of je in aanmerking komt voor een subsidie of lening bij de verduurzaming van jouw huis.

Natuurvriendelijk!

Het kan zijn dat, zonder dat je het weet, in jouw woning beschermde huismussen, gierzwaluwen of vleermuizen wonen. Zomaar isoleren kan dus betekenen dat deze dieren gedood worden of hun verblijfplaatsen worden vernield. En dat is verboden volgens de Wet Natuurbescherming. Vraag het isolatiebedrijf daarom om natuurvriendelijk te isoleren. Hiermee voorkom je een overtreding van de wet en een mogelijke boete. Maar bovenal, je zorgt goed voor de dieren in en rond jouw woning.

Natuurvriendelijk isoleren is ontwikkeld in overleg met specialisten van de VENIN, de brancheorganisatie van isolatie-bedrijven. Elk isolatiebedrijf kan op verzoek een training in deze nieuwe werkwijze volgen.

Meer informatie vindt je op:

www.natuurvriendelijkisoleren.nl/woningeigenaar.

Isolatiemaatregelen met HR++ glas, schuin dakisolatie (binnen), vloer- en bodemisolatie zijn wel mogelijk zonder ontheffing.

Drents Energieloket (DEL)

Energietransitie, energiezuinig, verduurzaming, energieneutraal; het is soms net of er een nieuw woordenboek in omloop is gekomen. Wat betekent dit allemaal voor jou? Wat kun je doen? Heb je vragen over een subsidie? Met al je vragen over verduurzaming van de woning kun je terecht bij het DEL. Het DEL geeft onafhankelijke informatie en gratis advies over energiebesparing en duurzame energie. Het Drents Energieloket is een samenwerking tussen de twaalf Drentse gemeenten, de provincie Drenthe, Bouwend Nederland, Techniek Nederland en de Natuur- en Milieufederatie Drenthe en is niet verbonden aan bedrijven.

Energiecontract: vast, variabel, dynamisch/flexibel?

Het aanbod van de energieleveranciers is zeer divers. Verschillende leveringsvoorwaarden en tarieven: hoe kun je als consument bepalen welke variant het beste bij jouw situatie past? Wat is het verschil? We leggen het uit.

Vast

Hierbij kies je voor zekerheid en staan de tarieven vast zolang het contract loopt. Geen onaangename verrassingen als de energieprijzen stijgen. Maar als ze dalen, profiteer je niet mee.

Variabel

Dit contract heeft een onbepaalde looptijd. De energieleverancier kan de prijzen verhogen of verlagen tijdens de looptijd van het contract. Met een variabel contract neem je dus meer risico.

Dynamisch/flexibel

Dit contract heeft flexibele prijzen die voor stroom per uur veranderen en voor gas iedere dag. Je betaalt het werkelijke verbruik, waardoor de maandfactuur nooit hetzelfde zal zijn. Het idee hierachter is dat het verbruik kan worden afgestemd op momenten dat het tarief laag is. Daarom is een dynamisch contract vooral voordelig voor mensen die flexibel zijn in hun energieverbruik; 's nachts de wasmachine aanzetten of overdag de vaatwasser gebruiken.

Warmtetransitie Meppel

De overgang van het gebruik van aardgas naar duurzame alternatieven, noemen we warmtetransitie. Het doel van warmtetransitie is om de klimaatverandering zoveel mogelijk te beperken. Gemeente Meppel wil graag in 2040 CO₂-neutraal zijn. In heel Meppel gebruiken we dan geen aardgas meer voor het verwarmen van gebouwen, koken of het opwarmen van water. Samen met inwoners maken we per wijk een warmteplan voor de overstap naar aardgasvrij. Het warmteplan moet passen bij de inwoners die in een wijk wonen en werken. ■

Energietransitie

Wil je meer weten over de overstap en hoe we aan de slag gaan per wijk?

Kijk dan op www.meppel.nl/warmtetransitie. Ook voor tips als je nu al aan de slag wilt.

Heb je nog vragen? We helpen je graag verder! Want alleen met een gezamenlijke inspanning kunnen we een CO₂-neutraal Meppel in 2040 en een circulaire economie in 2050 bewerkstelligen!

“De groenste energie is energie die niet opgewekt hoeft te worden!”

Het nieuwe hulpje om energie te besparen

SlimWonen app voor heel Meppel

Weet jij precies hoeveel elektriciteit jouw huishouden per uur verbruikt? Wat kost het je om de verwarming te laten branden, wanneer jij gezellig en behaaglijk op de bank je boek leest? Met de hoge energietarieven is het best handig om dit een beetje bij te houden, toch? Daarom biedt de gemeente Meppel alle inwoners het gratis gebruik van de SlimWonen app aan. Ook de wooncorporaties Woonconcept en Actium ondersteunen deze app.

De handige SlimWonen app geeft je makkelijk inzicht op je elektriciteit- en gasverbruik; per uur, dag, week, maand en jaar. Ook de eventuele teruglevering van je zonnestroom. Door onderzoek weten we dat inzicht zorgt voor meer besparen, tot wel tweehonderd euro per jaar. En dat vinden we allemaal fijn.

Je kunt jouw verbruik ook vergelijken met een ander huishouden. Is jouw energieverbruik veel hoger dan dat van de burens? Best handig om te weten hoe dat komt. Ga op pad in je eigen huis, op zoek naar besparing. Of je gaat eens gezellig op de koffie bij de burens om te vragen hoe zij energie besparen. Vaak kunnen kleine dingen al best wat besparing opleveren. Schakel je verwarming bijvoorbeeld wat eerder uit voordat je gaat slapen en verwarm geen ruimtes waar je niet bent. Een kleine moeite, maar het levert wel een lager energieverbruik op.

De SlimWonen app toont bovendien of je boven jouw energieplafond uitkomt en wat dat doet met je energiekosten. Meten is weten! Deze app helpt je hierbij.

Energie is duur, dus bespaar!

De energiekosten zijn tot wel drie keer hoger dan we gewend waren. De inkooprij van energie staat eigenlijk nooit echt vast. Er kan dus altijd iets gebeuren waardoor energie duurder of juist goedkoper wordt. Daarom blijven alle haalbare energiebesparingen belangrijk. De SlimWonen app is onafhankelijk van alle energieleveranciers. Dat betekent dat je account bij SlimWonen app ook altijd beschikbaar blijft. Ook als je overstapt naar een andere energieleverancier. De SlimWonen app is er dus echt voor jou. Met het grote doel dat je met de informatie uit de app, zo min mogelijk energie verbruikt. |

Download de app vandaag!

Download de SlimWonen app in de Google Playstore (Android) of in de App Store (iOS).

Om de app in gebruik te nemen heb je een activatiecode nodig. Die persoonlijke activatiecode krijg je per post toegestuurd door de gemeente of je woningcorporatie. Nog geen activatiecode ontvangen? Vraag deze aan bij info@SlimWonenApp.nl en je ontvangt de activatiecode per post.

De SlimWonen app wordt je aangeboden door de gemeente Meppel, in samenwerking met woningcorporaties Woonconcept en Actium. De app is gratis voor alle inwoners van Meppel, zonder enige verplichting.

Dit is Slimmerik, Rikkie voor vrienden

Michiel Lamers, oprichter van SlimWonen app:
"We willen graag zoveel mogelijk inwoners van Meppel helpen om op een makkelijke manier meer energie te besparen. Dat is ons doel. Met deze app kan dat eenvoudig. Rikkie helpt je. Eigenlijk heet hij Slimmerik, maar het is Rikkie voor vrienden. Rikkie zit op je schouder en is altijd dichtbij om je te helpen met energie besparen. Daarmee draag je ook meteen bij aan verduurzaming."

"We willen graag zoveel mogelijk inwoners van Meppel helpen om op een makkelijke manier meer energie te besparen."

Natuurwaardenkaarten van de rijke natuur in Meppel

In Meppel zijn veel bijzondere dier- en plantensoorten. Natuurlijk kennen we de ooievaar, een prachtige vogel die tot voor kort nauwelijks meer te zien was. Inmiddels bevolken ze de weilanden en zien we ze zelfs in de stad. Ook hebben we gierzwaluwen en een mooie groep oeverzwaluwen die Meppel jaarlijks aandoen om te broeden. Dat is best bijzonder. Maar wie goed kijkt, ziet veel meer van groot tot klein. Otters, egels, poelkickers, vlinders, paddenstoelen, orchideeën en ga zo maar door. Als je ze eenmaal hebt leren zien, dan blijf je kijken en leren. Ze zijn per gebied in beeld gebracht in de natuurwaardenkaarten.

Wat zijn natuurwaardenkaarten?

In de natuurwaardenkaarten wordt beschreven welke beschermde dieren en planten in Meppel voorkomen. Je kunt er lezen wat belangrijk is voor deze soorten om te kunnen overleven en gedijen.

Er zijn negentien natuurwaardenkaarten voor Meppel gemaakt. Dit is wat je erop kunt vinden:

- Hoe ziet het groen eruit,
- Hoe is het gebruik van het gebied door mensen (wonen of recreatie),
- Welke planten en dieren komen er voor,
- Welke verhalen kunnen we over dat gebied vertellen?

Het is belangrijk dat het verhaal van de natuur wordt verteld. Dat we weten wat zich om ons heen beweegt en leeft. Ook de soorten die geen bijzondere bescherming hebben, zijn belangrijk. Alle soorten bij elkaar zorgen voor een veerkrachtig natuurlijk systeem dat tegen een stootje kan. Met deze informatie kan iedereen een steentje bijdragen in het vergroten van de Meppeler biodiversiteit!

Biodiversiteit

Het is geen nieuws meer, de natuur staat onder druk. Overal ter wereld hebben dieren en planten het moeilijk. De biodiversiteit (een term die gebruikt wordt om de verscheidenheid van het leven op aarde aan te duiden) holt achteruit. Verschillende soorten verdwijnen volledig, in hoog tempo. Zo weten we sinds een paar jaar dat ook de insecten het erg moeilijk hebben. Daar wil de gemeente, net als veel natuurpartners in Meppel, graag iets tegen doen.

Wat kun je zelf bijdragen aan de biodiversiteit?

De natuurwaardenkaarten zijn opgesteld met gegevens uit onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna. Daar staan allerlei waarnemingen van planten en dieren in. Op de site www.waarneming.nl kan iedereen iets invoeren. Er is ook een app beschikbaar. Als je een soort nader wilt onderzoeken, dan helpt de site of app je om vanaf een foto de soort te herkennen. Heel leuk en leerzaam!

Om te bepalen welke soorten in een gebied voorkomen, is hulp nodig. Als inwoner van Meppel kan je meedoen met de Nationale Tuinvogeltelling, de Nationale Bijentelling, de Tuinvlindertelling of de Nationale Vleermuistelling. Dat zijn jaarlijks terugkerende dagen waarop je in je eigen omgeving een uurtje telt en registreert welke soorten je hebt gezien. Zo leer je bijvoorbeeld het puttertje, de akkerhommel, de atalanta of de laatvlieger kennen. Geen idee wat dit is? Zoek het dus eenvoudig op in de app. **I**

Bekijk de natuurwaardenkaarten

Deze zijn (binnenkort) te vinden op www.meppel.nl/natuurwaardenkaarten.

Leefomgeving

In de natuurwaardenkaarten wordt ook aangegeven wat in elk gebied belangrijk is voor de leefomgeving van de planten en dieren. Wist je dat in en om de zomereik wel vierhonderdvijftig soorten insecten leven? Maar ook veel vogels en zoogdieren, zoals de eekhoorn, vinden het een fijne boom. En dan hebben we het nog maar over één boom!

De Meppeler beken, grachten, bomen, parken, berm en tuinen zijn onmisbare schakels in het grote systeem. Ze zorgen ervoor dat soorten er kunnen leven. In elke wijk en in elk gebied zijn deze elementen van belang. Kijk maar eens in jouw tuin, hoe de merel naar wat gras zoekt voor het nest aan de overkant van de straat. Of kijk eens langs de slootkant, of je de mooie zwanenbloem kunt vinden.

Ga op ontdekkingstocht en geniet van al het moois dat in Meppel groeit, bloeit, kruipt, vliegt of voorbij fladdert!

Afval scheiden is belangrijk

Goed scheiden van je afval is ontzettend belangrijk. Want zo zorgen we ervoor dat er zo veel mogelijk opnieuw gebruikt kan worden. Ook zorgen we met elkaar voor minder afval. Gewoon een kwestie van weten wat er in welke container mag, of door je spullen een tweede kans te geven.

Stel je eens voor dat al je afval een bouwsteen voor de toekomst is. Dat afval eindelijk wordt gebruikt als grondstof voor iets nieuws. Een constante ruil van grondstof - naar gebruiksvoorwerp - naar grondstof. Dan zou afval niet bestaan. Dan behoudt alles waarde voor toekomstig gebruik. Als het aan de gemeente Meppel ligt, bestaat afval niet. Daarom zijn we - trotse! - partner van de campagne van 'Drenthe geeft het door'. >

Jij geeft je kleding en schoenen toch ook een tweede kans?

Geef het door!

Grondstof

Geen afval meer, maar stoffen steeds weer gebruiken als grondstof. Die cirkel noemen we Circulaire Economie. Helemaal geen afval meer hebben is natuurlijk altijd het meest duurzame. Maar als je toch afval hebt, dan is goed scheiden het allerbelangrijkste. Alleen op die manier kan het als grondstof worden gebruikt. Gooi dus geen plastic of glas bij het groenafval. Kleine stukjes plastic en glas kunnen niet uit het GFT afval worden gehaald. Dan komt het terecht in het compost wat van groenafval wordt gemaakt. Grote kans dat dat compost wordt gebruikt door boeren. Zo vervuil je, zonder dat je die bedoeling hebt, je eigen toekomstige eten.

Goed scheiden geldt ook voor het andere afval. Dus oud papier in de papierbak, glas in de glasbak, textiel in de textielbak en PMD (Plastic verpakking, Metalen verpakking en Drankkarton) houd je ook apart. Op die manier houd je nog maar een heel klein beetje restafval over.

PMD – wat geef jij mee?

Waarom mag je lege shampooefles wel bij PMD, maar piepschuim niet? PMD scheiden is best ingewikkeld. PMD staat voor Plastic verpakking, Metalen verpakking en Drankkarton. Dus alleen verpakkingen die komen uit de keuken of de badkamer.

Er is een verschil tussen hard en zacht plastic. Tuinstoelen, gieters, emmers en speelgoed zijn geen verpakkingen, maar van hard plastic en horen niet bij PMD. Breng dit daarom naar het afvalbrenngstation in Havelte. Daar wordt ook gerecycled, maar op een andere manier. Luiers en medisch afval mogen ook niet in de PMD container, maar horen in het restafval.

Mag het in de PMD container?

Om erachter te komen of je iets bij PMD mag doen of niet, is een handig checklistje bedacht:

- Is het een verpakking?
- Is het leeg?
- Komt het uit de keuken of badkamer?

Alle drie ja? Dan mag het in de PMD container.

Een tuinslang bijvoorbeeld is geen verpakking en een koffie-cupje bevat restjes gemalen koffie en is dus niet leeg.

In de oranje container mag alleen klein PMD afval. Grote stukken plastic, zoals het plastic dat om je nieuwe bank zat, of een groot stuk bubbeltjesplastic zorgen voor een verstopping in de sorteerinstallatie. Plastic banden, die soms om grote dozen zitten, verstoppert de installatie ook. Daarom mogen die niet in de PMD container. Maak het klein of breng het naar het afvalbrenngstation.

Twijfel je nog steeds of iets bij PMD mag?

Kijk dan eens op de afvalscheidingswijzer van Milieucentraal: www.afvalscheidingswijzer.nl. Van PMD worden nieuwe grondstoffen en nieuwe producten gemaakt. Misschien zit je straks wel in de tuin op een stoel gemaakt van jouw eigen PMD afval. Mooi toch!

Een goede gewoonte

Het meeste afval ontstaat in de keuken: snijafval van groenten en fruit of lege verpakkingen. Met de juiste aanpassingen is het scheiden van dit afval een heel kleine moeite. Zet een klein bakje op het aanrecht waar je snijafval in kwijt kunt. Klaar met koken? Leeg je bakje makkelijk in de GFT container.

Verzamel PMD bijvoorbeeld in een aparte bak en maak ook een apart doosje voor batterijen en kleine elektrische apparaten. Wissel je kledingkast met het seizoen. Wat niet meer past, of kleding die versleten is, houd je apart voor hergebruik of recycling. Op die manier blijft er een heel klein beetje restafval over.

Geef je kleding een tweede leven

Je kent het vast wel, een gat in je favoriete T-shirt of schoenen waarvan de zool is versleten. Veel kleding staat tweedehands ook heel leuk of kan worden gerepareerd. Als het niet meer opnieuw gedragen kan worden, recycle het dan. Dat kan met kleding, maar ook met ander textiel, zoals tassen, gordijnen, petten en knuffels. Heb je kapotte kledingstukken? Deze mogen gewoon in de textielbak. Jouw kapotte kleding wordt bijvoorbeeld een poetsdoek, isolatiemateriaal of vloerbedekking. Lever textiel wel schoon en droog in.

Restafval wordt verbrand

Dit verbranden zorgt voor CO₂-uitstoot. Deze uitstoot heeft negatieve gevolgen voor het milieu, klimaat en onze eigen gezondheid. Door ons afval goed te scheiden en dus weinig restafval over te houden, zorgen we voor minder uitstoot.

Oneindig opnieuw gebruikt

Wist je dat verpakkingsglas en metaal oneindig vaak opnieuw gebruikt kunnen worden? Dit is dus eigenlijk helemaal geen afval. Daarom spreken we ook steeds vaker over grondstof.

Door materialen te hergebruiken, hoeven we geen nieuwe grondstoffen aan te boren. Dat scheelt niet alleen grondstoffen, maar ook kilo's gifstof.

Geef kleding een tweede leven. Dat kan door het bijvoorbeeld te doneren aan een goed doel, in te leveren bij een textielbak, te verkopen of naar de kringloopwinkel te brengen. ■

Benieuwd hoe jij je steentje bij kan dragen?

Je leest het op: www.geefhetdoor.nl

Lekker duurzaam of duurzaam lekker?

We hebben allemaal voedsel nodig, daar kunnen we niet omheen. Maar hoe duurzaam is ons voedsel eigenlijk? Terwijl de een lekker aan het tuinieren is in de eigen moestuin en eigen groente of fruit teelt, doet de ander de boodschappen in de supermarkt.

We hebben allemaal een eigen voorkeur voor wat we lekker vinden. En het liefst eten we dat het hele jaar door. De grote vraag is of het nou echt zo nodig is om die heerlijke aardbeien te eten in de winter. Die aardbeien komen uit energie-slurpende kassen, of worden naar Nederland gehaald uit een ver land. Het kant-en-klare eten is door een productieproces gegaan. Neem bijvoorbeeld de zakjes gesneden groenten. Heel makkelijk, maar niet duurzaam. Van het land wordt het naar de fabriek gebracht. Daar wordt de groente gesneden en verpakt om het vervolgens bij de supermarkt af te leveren. Dit kost onnodig extra energie. Onbewerkte groenten en fruit van het seizoen eten, is dan ook veel duurzamer.

Duurzaam eten

Het is belangrijk genoeg om erop te blijven hameren dat we zuinig moeten zijn op onze aarde. De energiebronnen die nodig zijn voor de productie van ons eten, zoals vervoer, verpakking en koeling, zijn niet onuitputtelijk. Koop dus alleen wat je eet! Natuurlijk is dat makkelijk gezegd. Je hebt voor het hele gezin de boodschappen gedaan voor de hele week. Alles lijkt onder controle, totdat er weer iets tussenkomt. Agenda's worden omgegooid vanwege sport of overwerk, dus er blijven maaltijden over. Let daarom altijd op de houdbaarheidsdatum op de producten. Misschien kun je het voedsel de volgende dag of week alsnog gebruiken. Door te kijken, ruiken en proeven kun je goed bepalen of iets nog eetbaar is, of niet. Voordat je naar de supermarkt gaat, check wat er nog in de (koel)kast ligt. Zo voorkom je dat er dubbele dingen in huis worden gehaald.

Houdbaarheidsdatum

Op verpakkingen kunnen twee soorten houdbaarheidsdatums staan: een Tenminste Houdbaar Tot-datum (THT) of een Te Gebruiken Tot-datum (TGT).

Een THT-datum staat op producten die niet snel bederven, zoals koffie of frisdrank. Na de THT-datum kan de kwaliteit van het product achteruit gaan, maar smaakt het meestal nog goed. Je kunt het dan nog wel veilig eten. Dit kun je zelf beoordelen door te kijken, ruiken en proeven.

Een TGT-datum staat op bederfelijke producten, zoals vis en vleeswaren. De TGT-datum is de laatste dag waarop het nog veilig is om het product te eten.

Kijk voor meer informatie op: www.voedingscentrum.nl

Voedselverspilling

Feit: in Nederland wordt dertien procent van het eten dat wordt gekocht, weggegooid! Omgerekend is dat per persoon bijna vierendertig kilo voedsel dat jaarlijks in de groene container verdwijnt. Dat is veel, dus daar moeten we wat aan doen. Als we dat schrikbarend hoge cijfer naar beneden weten te krijgen, is dat niet alleen goed voor het milieu. Het is ook een aanzienlijke besparing op de boodschappen. Aan de slag met de restjes dus!

Feitjes, bewaar- en combitips

Boerenkool kan goed worden bewaard in een plastic zak in de koelkast. Het wordt zelfs zoeter nadat het een lichte vorst heeft gehad.

De schil van citrusvruchten kan worden gebruikt om smaak aan gerechten toe te voegen en zit vol met aromatische oliën.

Knolselderij kan worden gebruikt in aardappelpuree, soepen en stoofschotels. Geroosterd is het ook heel lekker of in salades.

Peren smaken goed met geitenkaas, noten en honing.

Spruitjes zijn een goede bron van vitamines K en C en vezels. Spruiten worden vaak als een herfst- en wintergroente beschouwd vanwege hun koelbestendigheid.

Rode kool kan een blauwe kleur krijgen wanneer je het kookt met een zuur ingrediënt, zoals appels of azijn.

Aardbeien moeten in de koelkast worden bewaard en bij voorkeur niet worden gewassen tot je ze gaat eten. Het blijft ongeveer een week vers.

AI: Artificial Intelligence

De leukste tip die we kunnen meegeven is het gebruik van AI in de keuken. Huh? Echt waar! Met bijvoorbeeld de app van ChatGPT tover je de lekkerste gerechten op tafel met de restjes die je anders weggooit.

Het werkt zo: kijk wat er in de kast en koelkast ligt. Vandaag hebben we bijvoorbeeld nog wortelen, appels, eieren en rijst over. Vraag aan AI of het een recept kan geven met die ingrediënten en er rollen heerlijke maaltijden uit. AI vertelt je zelfs de bereidingswijze hiervan. Heb je hier geen trek in? Vraag het dan opnieuw en er rolt een ander recept uit.

Voorbeeld:

Kun je me recepten geven met de ingrediënten wortelen, appels, eieren en rijst?

ChatGPT

Natuurlijk! Hier is een heerlijk recepten met wortelen, appels, eieren en rijst:

Recept: Gebakken rijst met groenten en ei

Ingrediënten:

- 2 kopjes gekookte rijst (bij voorkeur afgekoeld)
- 2 grote wortelen, in dunne plakjes gesneden
- 1 appel, geschild en in blokjes gesneden
- 2 eieren, licht geklopt
- 2 eetlepels sojasaus
- 1 eetlepel sesamolie
- 2 lente-uitjes, fijngehakt (optioneel)
- Zout en peper naar smaak
- Plantaardige olie voor het bakken

Instructies:

1. Verhit een beetje plantaardige olie in een grote pan of wok op middelhoog vuur.
2. Voeg de gesneden wortelen toe en bak ze tot ze iets zacht zijn, maar nog steeds knapperig.
3. Voeg de blokjes appel toe en bak ze kort mee tot ze iets zachter zijn.
4. Schuif de groenten opzij in de pan en giet de geklopte eieren in het lege gedeelte. Roer de eieren voorzichtig om ze te laten stollen en roer ze dan door de groenten.
5. Voeg de gekookte rijst toe aan de pan en meng alles goed samen.
6. Voeg sojasaus, sesamolie, zout en peper toe. Roerbak alles nog een paar minuten tot alles goed verwarmd en gemengd is.
7. Garneer indien gewenst met fijngehakte lente-uitjes en serveer direct.

Lekker duurzaam, duurzaam lekker eten... eetsmakelijk

Gezond leefmilieu

Jaarkalender groente en fruit

Bewust eten van groente en fruit uit het seizoen draagt bij aan duurzaamheid. Het verminderen van transport en daarmee het ondersteunen van lokale boeren, zijn nodige stappen naar een groenere wereld. Wij hebben ons laten voorlichten bij een Meppeler specialist hierin, Westerbeek Groente en Fruit.

Januari

Boerenkool, knolselderij, citrusvrucht

Februari

Rode kool, spruitjes

Maart

Spinazie, kropsla

April

Radijs, rabarber, raapstelen, aardbeien

Mei

Lente-ui, kropsla, asperges, aardbeien, rabarber

Juni

Doperwt, tuinboon, frambozen, kersen, blauwe bessen

Juli

Aubergine, courgette, paprika, tomaat, bramen

Augustus

Mais, rode kool, broccoli, spinazie, sperzieboon, vijg

September

Komkommer, sperzieboon, tomaat, stoofpeer, pruimen

Oktober

Spruiten, rode kool, pompoen, framboos, vijg, stoofpeer

November

Paddenstoel, knolselderij, rode kool, handpeer, vijg

December

Boerenkool, spruiten, knolselderij, appels, citrusvrucht

Groente en fruit het hele jaar door

Aardappel, andijvie, bloemkool, prei, witlof, wortel, ui, druif, mandarijnen

Melktap in Nijeveen een duurzame parel

Bij de ingang van het erf staat een stalletje met ambachtelijke en zelfgemaakte zuivelproducten, uiteraard gekoeld. We zijn bij de historische boerderij van Jan en Baukje Brouwer in Nijeveen. Al jaren zijn Jan en Baukje heel bewust bezig met het verduurzamen van hun bedrijf en omarmen daarbij veel nieuwe, duurzame technieken.

Derde generatie

Met een trots gebaar wijst Jan naar de stal, waar honderd koeien vredig aan hun middagmaal van vers gras staan te knabbelen. "Wij zijn de derde generatie in deze melkveehouderij," begint hij zijn verhaal. "Met de beste koeien wordt gefokt. Per jaar hebben we ongeveer honderdtwintig kalveren. Een goede koe is uiteraard een gezond dier dat veel melk produceert."

Melkproductie

Lopend door de stal zien we dat koe Jennie 203 ervoor kiest om gemolken te worden bij de melkrobot. "Jawel, geheel geautomatiseerd," lacht Jan. "Alle koeien hebben een nummer en sensor om de nek, waardoor ze worden herkend. De melkrobot houdt precies bij welke koe wanneer is gemolken en hoeveel melk zij geeft. Wij krijgen een melding via de app op onze telefoon als het systeem vermoedt dat er iets mis is. Want naast het bijhouden van de hoeveelheid melk, wordt ook de kwaliteit van de melk en de temperatuur van de koe gemeten." Hij wijst op het scherm waarop, per speen van Jennie 203, wordt aangegeven wat de opbrengst is. "Door al deze data kan je zien of een koe iets mankeert, voordat ze er ziek uitziet. Wij kunnen hierdoor eerder ingrijpen. We gebruiken natuurlijke middelen om de koe weer beter te maken, in plaats van het toedienen van antibiotica. De weerstand van koeien verhogen we met uien en knoflook." Data en ambacht versterken elkaar op deze manier. "Ik loop zelf regelmatig een rondje in de stal om een oogje in het zeil te houden hoor! Een enorme tijdsbesparing is dit voor ons, waardoor we tijd overhouden om door te ontwikkelen in andere producten."

Toegankelijkheid

Jan en Baukje Brouwer zetten volop in op de toegankelijkheid van hun mooie boerenbedrijf. "We merkten dat er te weinig kennis is op ons werkgebied," zegt Jan.

"Daarom zijn we iedere zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur open voor publiek en leggen we onze liefde voor het vak graag uit aan de bezoekers!"

Verser dan vers

"Er was veel vraag naar onze verse melk," zegt Baukje. "Vier jaar geleden heb ik Melktap Nijeveen opgezet met het verkoopstalletje voor de deur. Ik vind het leuk om nieuwe producten te maken van melk, dus heb ik ergens een boterkarn op de kop getikt en ben gaan experimenteren." Met de boterkarn wordt karnemelk gemaakt. Het bijproduct hiervan is boter. "Gaandeweg ben ik aan de slag gegaan om ook andere zuivelproducten te maken," vult Baukje aan. "Al snel had ik een grote klantenkring en werd mijn koelkast te klein." Naast ambachtelijke (karne)melk en boter, verkoopt Baukje nu ook eigengemaakte vla, yoghurt en kwark. "Naast de zuivel, kreeg ik ook veel vraag naar vlees. Daarvoor hebben we ook wat koeien die specifiek voor vlees worden gefokt in de stal. Per jaar brengen we vijf vleeskoeien naar de slager en dat vlees verkopen we hier. In mijn winkeltje verkoop ik ook ambachtelijk gemaakte producten van vrienden en dorpsgenoten. Je moet elkaar helpen, daar waar mogelijk toch?"

"We zijn ook bezig met het opstarten van een nieuw project, het produceren van groengas," aldus Jan. "Door het gas af te vangen in de stal en te leveren aan het gasnet. Met de ongeveer tien boeren die hieraan meedoen, kunnen we heel Nijeveen voorzien van biogas!"

Met een knipoog eindigt hij met: "Een blijde koe, maakt een blijde boer!" Het is overduidelijk dat er in huize Brouwer een heel vrolijke stemming heerst! ■

“ We zijn iedere zaterdag open en leggen we onze liefde voor het vak uit”

Circulaire economie

Naast het bijhouden van de hoeveelheid melk, wordt ook de kwaliteit van de melk en de temperatuur van de koe gemeten.

Duurzame boerderij

“Ledlampen? Ha, die verlichten de stal al sinds 2012,” zegt Jan enthousiast. “Maar dat is niet het enige wat hier duurzaam is hoor! Onze boerderij is volledig van het gas af, we hebben elektrische boilers, honderd-zeventig zonnepanelen en een eigen waterbron.” De opgewekte zonne-energie is voldoende om de boerderij zelfvoorzienend te kunnen draaien. Aangezien een koe per dag honderddertig liter water drinkt, is er een behoorlijke plas nodig voor de dorstige dames. Als de koe al dat water weer uit plast, wordt dat uitgereden op het eigen land. Of op zomerse dagen ter verkoeling op het dak gespoten.

Meer informatie over de Melktap in Nijeveen?

Kijk voor nadere informatie en openingstijden op: www.melktapnijeveen.nl
Bezoekadres: Melktap, Dorpsweg 89 in Nijeveen

Duurzaam in Koedijklanden

Vanuit zijn duurzaam gerenoveerde woning in Koedijklanden heeft Frank Bitter veel tips om te delen. De woning, gebouwd in 1974, kocht het gezin vijftientig jaar geleden. "Sindsdien hebben we eigenlijk wel alles wat je kunt bedenken, hier aangepakt in huis," begint Frank zijn verhaal. "In de loop van de jaren hebben we stapje voor stapje ons huis naar onze wensen aangepast. Het is voor ons heel belangrijk om fijn te wonen. Wij hebben liever een huis dat volledig naar onze wensen is, dan dat we zo nodig twee weken op vakantie moeten. Thuis heb je er het hele jaar plezier van tenslotte."

"Zelfs al zou de verduurzaming van ons huis onszelf niks opleveren, dan is het wél onze bijdrage aan het milieu!"

Isoleren

Dat Frank en zijn vrouw heel duurzaam te werk zijn gegaan in hun woning blijkt nu pas. "Wij hebben ons nooit gerealiseerd dat we in de juiste volgorde hebben gewerkt naar een duurzame woning," lacht Frank. "Wij hebben veranderd wat we op dat moment gewoon nodig vonden."

Frank is begonnen met isoleren. Toen de kozijnen moesten worden vervangen, kreeg hij de tip om er rolluiken voor te plaatsen. "Dat kwam toen heel goed van pas, omdat ik nog nachtdiensten draaide," zegt Frank. "Nu is het een hele prettige bijkomstigheid dat deze luiken ook de warmte binnenhouden. Het is ook een kwestie van goed in kaart brengen wat je eigen wensen zijn. Daarna ga je gewoon op onderzoek uit."

"Goede voorlichting is ook heel belangrijk. Met de aannemers die hier aan de slag zijn geweest, hebben wij geboft. Bijvoorbeeld de kunststof panelen bij de kozijnen isoleren beter dan steenwol. Je moet dan wel op dat idee worden gebracht door een vakman."

Zonnepanelen

Toen er een nieuwe keuken moest komen, vond Frank de overstap van een gasfornuis naar een inductiekookplaat klein. "De meterkast moest wel hiervoor worden aangepast, maar met die aanpassing konden we in een later stadium ook de zonnepanelen mooi aansluiten." Dat was wel even zoeken naar de juiste manier.

Via internet kan je bekijken of jouw dak de juiste zonrichting heeft voor de zonnepanelen. "Dat was in mijn geval niet zo," zegt Frank. "Op die site stonden de daken van mijn berging en carport in rood aangegeven. Ongeschikt dus. Toen heb ik een installateur aan huis laten komen. Nu heb ik in drie richtingen zonnepanelen op het dak. De panelen die ongeschikt waren volgens internet, leveren uiteindelijk het meeste op!" Dat is ook gelijk zijn beste tip: zoek op internet de mogelijkheden uit, maar laat altijd iemand bij jou thuis komen kijken naar de werkelijke situatie. Er is echt meer mogelijk dan dat je zelf kunt bedenken.

Natuurvriendelijk isoleren!

Het kan zijn dat, zonder dat je het weet, in jouw woning beschermde huismussen, gierzwaluwen of vleermuizen wonen. Zomaar isoleren kan dus betekenen dat deze dieren gedood worden of hun verblijfplaatsen worden vernield. En dat is verboden volgens de Wet Natuurbescherming. Vraag het isolatiebedrijf daarom om natuurvriendelijk te isoleren. Hiermee voorkom je een overtreding van de wet en een mogelijke boete. Maar bovenal, je zorgt goed voor de dieren in en rond jouw woning.

Natuurvriendelijk isoleren is ontwikkeld in overleg met specialisten van de VENIN, de brancheorganisatie van isolatie-bedrijven. Elk isolatiebedrijf kan op verzoek een training in deze nieuwe werkwijze volgen.

Meer informatie vindt je op:

www.natuurvriendelijkisoleren.nl/woningeigenaar.

Isolatiemaatregelen met HR++ glas, schuin dak-isolatie (binnen), vloer- en bodemisolatie zijn wel mogelijk zonder ontheffing.

Warmtepomp

“Zo ook met de hybride warmtepomp,” vervolgt Frank zijn verhaal over de verduurzaming van zijn woning. “Ons huis was niet geschikt. Daarom heb ik weer een vakman ingeschakeld. Omdat wij al veel duurzame stappen hadden ondernomen in huis, met name goede isolatie, was het wel mogelijk. Een warmtepomp moet precies op maat zijn voor jouw huis. Een te grote warmtepomp heeft geen zin, want die blijft draaien als het niet nodig is. Wij hebben de oude grote radiatoren op de bovenverdieping gehouden. Die hebben een groter oppervlakte. Daardoor wordt het dus sneller warm in de kamer. Wij verwarmen het water in de centrale verwarming maar tot veertig graden Celsius en dat is ruim voldoende. Hier besparen we dus veel energie mee.”

Investering

Frank maakt een klein rekensommetje. “De warmtepomp kost vierenvijftighonderd euro. We kregen hiervoor een subsidie van de Rijksoverheid van vierentwintighonderd euro, waardoor wij drieduizend euro hebben betaald. Doordat we nu nog maar tien procent aardgas gebruiken in vergelijking met vijftwintig jaar terug, bespaart dat aanzienlijk in de energiekosten. Natuurlijk gaat je rekening voor elektriciteit wel omhoog. Maar met ons energieverbruik, hadden we die warmtepomp in twee jaar terugverdiend!” ■

Fairtrade: eerlijk én duurzaam

De letterlijke vertaling van fairtrade, is eerlijke handel. En dat is precies wat fairtrade nastreeft. Het is goed voor het klimaat om zoveel mogelijk lokaal en in het seizoen te kopen. Maar sommige producten moeten we wel van ver halen. Denk aan koffie, thee en rijst. Met een eerlijke prijs voor deze producten voor boeren in Afrika, Latijns-Amerika en Zuidoost-Azië. Omdat zij een gegarandeerde prijs krijgen voor bijvoorbeeld hun verbouwde koffie, cacao of bananen, kunnen zij allereerst hun gezin onderhouden. Daarnaast helpen eerlijke handelsprijzen deze boeren in ontwikkelingslanden om te kunnen investeren in een duurzame toekomst en in hun gemeenschap.

Hoge eisen

Fairtrade stelt hoge eisen aan de producten die onder deze noemer verkocht mogen worden. Het verbiedt het gebruik van bepaalde pesticiden en moedigt boeren aan hier alternatieven voor te gebruiken. Maar er zijn meer voorwaarden om onder fairtrade label te mogen verkopen. Boeren moeten de bodem- en waterkwaliteit verbeteren, plagen bestrijden, afval beheren, uitstoot van broeikasgassen verminderen en de biodiversiteit beschermen.

Dat is nog steeds niet alles, want fairtrade betekent ook eerlijkheid op de werkvloer. Bijvoorbeeld gelijke kansen voor iedereen, arbeidsrechten (waaronder zwangerschapsverlof), een veilige en respectvolle werkomgeving, onderwijsmogelijkheden en zeer beslist géén kinderarbeid.

De ver-van-mijn-bed-show?

Helemaal niet! Veel fairtrade producten worden gewoon verkocht in de supermarkten hier in Meppel. Wereldwinkels bieden nóg meer fairtrade producten te koop aan. Het is de fairtrade cadeauwinkel bij uitstek.

Wereldwijd zijn er meer dan dertigduizend fairtrade producten te koop. Een breed assortiment, van onder andere eten, drinken, katoen, kleding en woonaccessoires. Fairtrade is inmiddels een wereldwijd bekende naam. Uit onderzoek blijkt dat het vertrouwen van consumenten in dit keurmerk hoog is. De iets hogere prijs die je voor deze producten betaalt, komt ten goede aan een betere, mooiere en zeker duurzamere wereld. Voor ons allemaal!

Meppel is een fairtrade gemeente

Met trots voert Meppel deze titel. Bij alle toegangswegen naar de bebouwde kom zijn borden met 'Fairtrade Gemeente' geplaatst. Deze titel krijg je namelijk niet zomaar. Er moet worden voldaan aan vijf criteria om 'Fairtrade Gemeente' te mogen zijn. En we werken er continu aan om de titel te behouden. Dat zit soms in kleine dingen. Op het stadhuis en de gemeentewerf schenken we bijvoorbeeld uitsluitend fairtrade koffie en thee.

De gemeente vormt samen met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, onderwijs, de Wereldwinkel en geïnteresseerde inwoners de Werkgroep Fairtrade Meppel. Deze werkgroep organiseert regelmatig activiteiten om nog meer aandacht te vragen voor fairtrade.

Op basisscholen worden gastlessen verzorgd en studenten van CSG Dingstede voeren regelmatig fairtrade opdrachten uit. Wist je trouwens dat op CSG Dingstede zoveel aandacht voor fairtrade is, dat ze de titel Fairtrade School mag voeren?

Wij zijn er trots op! ■

Meer informatie over fairtrade in Meppel?

Kijk voor meer informatie op:
[facebook.com/fairtrademeppel](https://www.facebook.com/fairtrademeppel)
www.fairtradegemeenten.nl

Jong liefde voor de natuur bijbrengen

“Je moet eerst van de natuur gaan houden, voordat je het wilt behouden.”
 Een gevleugelde uitspraak van Geert de Vries, voorheen werkzaam bij het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie en duurzame ontwikkeling (IVN). Deze uitspraak is ook de basis voor natuur- en milieueducatie in Meppel.
“Door het organiseren van activiteiten voor de jeugd in de natuur willen we graag liefde voor de natuur al vroeg bijbrengen.”

In Meppel is een actief scholennetwerk voor Natuur- en Milieueducatie. In opdracht van de gemeente onderhoudt het IVN dit. Elk jaar doen de deelnemende basisscholen een project in de groepen één tot en met acht over een thema uit de natuur of over een duurzaamheidsthema. Dit varieert van jonge dieren in de lente tot projecten over energie of klimaat.

Boomfeestdag

Een voorbeeld van het bijbrengen van liefde voor de natuur is de Boomfeestdag. Elk jaar worden alle scholen in de gemeente uitgenodigd om met de leerlingen van groep acht deel te nemen aan een speurtocht in het natuurgebied Engelgaarde. Hier doen de leerlingen opdrachten over de natuur, zoals het herkennen van vogelgeluiden en het opmeten van de hoogte van een boom.

Activiteiten voor iedereen

Ook doet de gemeente jaarlijks mee aan de Nacht van de Nacht en de Natuurwerkdag. Deze activiteiten staan open voor iedereen. De Nacht van de Nacht wordt gehouden op de zaterdag waarop de wintertijd ingaat. Dan zijn er 's avonds activiteiten voor jong en oud om te beleven wat duisternis betekent. Vlak daarna, op de eerste zaterdag van november, werken vrijwilligers in de natuur om deze

een handje te helpen tijdens de Natuurwerkdag. Deze activiteiten organiseert de gemeente samen met groepen uit de gemeente, zoals met Natuur = 'n feestje en Scouting Meppel.

Duurzame jeugd

Steeds meer weten de gemeente en het onderwijs elkaar te vinden. Alle basisscholen in Meppel krijgen de mogelijkheid om deel te nemen aan het project Junior Energiecoach. Dit wordt door de gemeente aangeboden om de kinderen spelenderwijs bewust te maken over energiebesparing. In oktober is de Duurzame Doe Week. In deze week kunnen leerlingen uit het voortgezet onderwijs kennis maken met duurzame activiteiten van organisaties en bedrijven in Meppel. Ook buiten deze week om worden er opdrachten uitgevoerd door middelbare scholen, bijvoorbeeld over energie of fairtrade.

Meppel in één dag schoon

Om heel Meppel bij haar omgeving te betrekken, houdt de gemeente de actie Meppel in één dag schoon. Op deze dag maken basisscholen, middelbare scholen, buitenschoolse opvanglocaties, bedrijven, individuele vrijwilligers, de gemeente en maatschappelijke organisaties samen, Meppel in één dag zwerfvuilvrij. ■

Colofon

Dit magazine Duurzaam in Meppel is een uitgave van de gemeente Meppel en samengesteld door Team Duurzaam.

Telefoon: 14 0522

E-mail: postbus@meppel.nl

Bezoek: Grote Oever 26

Post: Postbus 501, 7940 AM Meppel

Aan dit nummer werkten mee

Gemeente Meppel, Puuridee (concept en vorm), GraphicKitchen (lay-out), Van Dijk (drukwerk), Natuurfotograaf Geert de Vries en anderen.

© 2023

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente. De inhoud van dit magazine is met de grootst mogelijke zorg samengesteld en we hebben ons best gedaan om de rechten van rechthebbenden te respecteren. Aansprakelijkheid op eventuele fouten of onvolledige informatie kunnen niet worden aanvaard.

Vragen aan de gemeente?

Kijk op meppel.nl

of bel 14 0522

Volg ons op sociale media:

[instagram.com/gemeente_meppel](https://www.instagram.com/gemeente_meppel)

[facebook.com/gemeentemeppel](https://www.facebook.com/gemeentemeppel)

twitter.com/gemeentemeppel

Weetjes

Eerst even dit...

Wat is CO₂ eigenlijk?

CO₂ is gas dat in de lucht zit. Het ontstaat bijvoorbeeld als we aardgas verbranden om ons huis te verwarmen.

Een beetje CO₂ in de lucht is normaal en geen probleem. Te veel wel, dat zorgt ervoor dat de **aarde opwarmt**. We moeten dus minder CO₂ uitstoten, maar hoe? Door **minder energie en gas** te gebruiken in huis. Of door lopend of op de fiets naar school te gaan. En we kunnen **groene energie** opwekken met zonnepanelen en windmolens. **Zo kan iedereen helpen de wereld wat duurzamer te maken.**

Naar buiten! Zonne-energie

Zonnepanelen zetten zonlicht om in elektriciteit. Zonne-energie is een **duurzame** energiebron: energie die nooit opraakt en het **milieu niet vervuult**.

Tips!

Laat de **kraan niet lopen** bij het handen wassen en/of tandenpoetsen. Dat bespaart water.

Gebruik minder energie, haal **opladers** uit het stopcontact en zet de **TV en lampen uit**.

Gebruik de **juiste pit** en zet de **deksel op de pan**.

Stel je **CV-ketel** zuinig in (zestig graden Celsius).

Plaats geen **meubels** voor de **verwarming**.

Maak gebruik van een **tijdschakelklok**.

Wist je dat?

... we in Nederland gemiddeld per persoon maar liefst bijna vierendertig kilo van al het voedsel dat we kopen **weggooien**?

... de Meppeler energiecoaches **gratis** bij je thuis komen en je onafhankelijk advies geven over energiebesparing?

... de schaduw van een boom op het dak van een huis de gevoelswaarde van de warmte met **negentien graden** Celsius verlaagt?

... het zonde is om dit magazine weg te gooien? Je kunt het ook inleveren bij de balie van het **stadhuis**!

... het hele **stadhuis** net zo veel gas verbruikt als een huishouden van twee personen?

... je papierverspilling en ontbossing kunt tegengaan, door bijvoorbeeld een **uitwisbaar notitieboek** te kopen?

... ledlamp vijftientig procent **zuiniger** zijn dan gloeilampen?

... een **energielabel** van een woning tien jaar geldig is?

... één van de grootste boosdoeners het gebruik van **aluminiumfolie** voor haarkleuring is? Aluminiumfolie is verantwoordelijk voor vierhonderd-twaalf gram CO₂-uitstoot per vierkante meter. Ter vergelijking: een auto heeft een CO₂-uitstoot van circa honderdtien gram per kilometer.

... Nederland een van de honderdvijfennegentig ondertekenaars is van het internationale **Klimaatakkoord**?

... inwoners die samen energie opwekken, profiteren van een **lager belastingtarief**?

... tachtig procent van de Nederlanders niet meer iedere dag **vlees** eet?

... de gemiddelde Nederlander per jaar **vijfhonderd** kilo afval produceert?

... **een mail** met een grootte van één MB in zijn hele 'leven' twintig gram CO₂-uitstoot? Stuur je een jaar lang twintig mails per dag, dan komt dat overeen met de CO₂ die wordt uitgestoten als je duizend kilometer met de auto rijdt.

... in **1873**, tijdens de industriële revolutie, de terugkeer naar hernieuwbare energie al werd voorspeld?

... glas en metaal **oneindig** te recycleren zijn (als je het in de juiste bak doet)?

Energiespeurtocht door je huis

Wat leuk dat je deze Energiespeurtocht doet in je eigen huis! Zo ontdek je hoe energiezuinig jouw huis is. Op de vorige pagina lees je een paar handige tips en leuke weetjes. Je kunt deze speurtocht zelf doen, maar soms heb je een volwassene nodig. Vraag je vader of moeder om je te helpen en ga samen met energie aan de slag!

Opdracht Badkamer

Hoe lang doucht iedereen?

Noteer naam en tijd!

Naam:

Tijd:

-----	-----
-----	-----
-----	-----
-----	-----
-----	-----

TOTAAL: -----

Opdracht lampen

Hoeveel lampen heb jij in huis?

	Gloeilamp	Ledlamp
Woonkamer	-----	-----
Keuken	-----	-----
Badkamer	-----	-----
Slaapkamers	-----	-----
Toilet	-----	-----
Buiten	-----	-----

TOTAAL: -----

Opdracht Brievenbus

Hoe minder tocht en kieren er zijn in je huis, hoe beter! Dan blijft de warmte binnen. Een klep of tochtstrip aan de binnenkant van de brievenbus, helpt goed!

Ons huis heeft een brievenbus:

- Buiten
- In de deur met een klep aan de buitenkant
- In de deur met een klep aan de buitenkant en binnenkant
- Bij ons is het anders

Opdracht Stekkers

Hoeveel apparaten zitten er bij jou in huis met een stekker in het stopcontact?

Schrijf het op! -----

Opdracht Slaapkamer

Staat op jouw slaapkamer de verwarming aan als je er niet bent?

- ja
- nee

Opdracht Checklist

Welke oplossingen zijn er bij jou in huis al genomen om energie te besparen?

Vink ze af:

- Maximaal 5 minuten douchen
- Radiatorfolie achter de radiatoren
- Brievenbusborstel
- Tochtstrips
- Gloeilampen vervangen door ledlampen
- Waterbesparende douchekop
- De thermostaat een graadje lager
- Koken op inductie